

Ecologisch werkprotocol

Ecologisch werkprotocol XL Businesspark Twente, Tranche 2 en 3

Voorschriften voor zorgvuldige uitvoering van werkzaamheden in het kader van de Wet Natuurbescherming

Opdrachtgever

Openbaar Lichaam RBT

Status

Definitief

Colofon

Titel

Ecologisch werkprotocol XL Businesspark Twente, Tranche 2 en 3

Subtitel

Voorschriften voor zorgvuldige uitvoering van werkzaamheden in het kader van de Wet Natuurbescherming

Projectcode	Datum	Status
17-483	26 september 2017	Definitief

Auteur[s]

M. (Mike) Wallink en I. (Iwan) Veeman

Modellering & GIS

J. (Jasper) Arnoldy

Tweede lezer

I. Veeman

Opdrachtgever

Openbaar Lichaam RBT

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Wallink M., & I. Veeman (2017). Ecologisch werkprotocol XL Businesspark Twente, Tranche 2 en 3. Voorschriften voor zorgvuldige uitvoering van werkzaamheden in het kader van de Wet Natuurbescherming. Rapport 17-483. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

1.	Situatie	4
1.1	Algemene gegevens	4
1.2	Situatie	4
1.3	Doelstelling	5
1.4	Status en gebruik	6
2.	Soorten	7
2.1	Gewone dwergvleermuis	7
2.2	Eekhoorn	7
2.3	Huismus	7
2.4	Steenuil	8
2.5	Buizerd	8
2.6	Overige broedvogels	8
3.	Mitigerende maatregelen	9
3.1	Algemeen	9
3.2	Gewone dwergvleermuis	9
3.3	Eekhoorn	10
3.4	Huismus	11
3.5	Steenuil	11
3.6	Buizerd	12
3.7	Overige broedvogels	12
3.8	Monitoring	12
3.9	Zorgplicht	13
4.	Contactgegevens	14
5.	Geraadpleegde bronnen	15

Bijlagen

1. Situatie

1.1 Algemene gegevens

Algemene gegevens	
Titel project	Ecologisch werkprotocol XL Businesspark Twente, Tranche 2&3
Werkzaamheden	Bouwrijp maken (o.a. erven saneren, bomen kappen, sloten vergraven)
Uitvoering	Periode tot 1 juli 2022
Opdrachtgever	Openbaar Lichaam RBT
Uitvoerder	Nader te bepalen
Aanwezige en beschermde waarden en soorten	Gewone dwergvleermuis, Huismus, Buizerd, Steenuil, Eekhoorn en algemene broedvogels

1.2 Situatie

Het plangebied (zie figuur 1.1) betreft een halfopen landschap ten zuiden en oosten van respectievelijk Almelo en het Twentekanaal. Het gebied bestaat grotendeels uit landbouwgronden, enkele erven, wegen en sloten. Afgelopen jaren zijn al enkele erven gesaneerd, sloten vergraven, is nieuwe infrastructuur gerealiseerd en is direct ten oosten van het Twentekanaal een haven(aanlegkade) aangelegd.

Komende jaren wordt het terrein verder ingericht en bouwrijp gemaakt (tranche 2 en 3) waarbij de exacte inrichting en planning mede afhangt van de kavelverkoop. Inmiddels hebben diverse bedrijven kavels gekocht om zich op korte termijn te vestigen op het XL Businesspark, waaronder ook te tranche 2 en 3. Hiervoor zullen onder andere erven gesaneerd, bomen gekapt en sloten vergraven moeten worden. De intentie is om het grootste deel van het terrein op termijn in te richten als industrieterrein. Een aanzienlijk deel van het plangebied wordt ingericht als natuurgebied met hoofd-functie waterberging (Groene Delta).

Ten behoeve van de beoogde werkzaamheden is het plangebied op verschillende momenten onderzocht op het voorkomen van beschermde flora en fauna door Ecogroen BV (Wallink 2016). Uit deze onderzoeken is gebleken dat vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis, Huismus, Buizerd, Steenuil, Eekhoorn en algemeen voorkomende broedvogels aanwezig zijn in het plangebied. Voor de schadelijke effecten is ontheffing (bijlage 2) aangevraagd¹, waarbij een projectplan (Bunskoek 2017) als onderbouwing diende. De ontheffing is op 5 september 2017 verleend (2017/0283179). Een van de eisen vanuit de ontheffing is dat er een ecologisch werkprotocol (EWP) wordt opgesteld.

Figuur 1.1: Globale ligging plangebied (rood omlijnd) ten zuiden van Almelo. Kaartondergrond: Esri World Imagery.

1.3 Doelstelling

Er dient rekening te worden gehouden met de aanwezige beschermde waarden en daarvoor geldt een maatregelenpakket. De maatregelen zijn opgenomen in de ontheffing, waarvan het projectplan onderdeel is. Van de maatregelen is een deel reeds uitgevoerd. Het gaat dan specifiek om de maatregelen om de aanwezige beschermde fauna nieuw onderdak te bieden. In voorliggend protocol ligt het accent op de maatregelen die genomen dienen te worden om de aanwezige soorten te ontzien.

In bijlage 1 is een logboek opgenomen waarin de uitvoering van de maatregelen moet worden bijgehouden. Zo kan bij eventuele controle of handhaving worden aangetoond dat er zorgvuldig wordt gewerkt.

¹ Ontheffing niet aangevraagd voor Eekhoorn (gedragscodesoort) en de overige vogels (werken buiten het broedseizoen volstaat).

1.4 Status en gebruik

Voorliggend EWP is een zelfstandig leesbaar document dat met zorgvuldigheid is opgesteld door specialisten van Ecogroen. Als initiatiefnemer/uitvoerder bent en blijft u zelf verantwoordelijk om binnen de randvoorwaarden van de verleende ontheffing en dit werkprotocol te blijven. Voorliggend ecologisch werkprotocol dient, minimaal een week voorafgaand aan de werkzaamheden, via het e-mailadres postbus@overijssel.nl naar de provincie gestuurd te worden onder vermelding van Wet natuurbescherming, naam van het project en het kenmerk van de ontheffing.

2. Soorten

2.1 Gewone dwergvleermuis

Uit het onderzoek is gebleken dat twee baltsverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis in het plangebied aanwezig zijn (bijlage 3, kaart 1). Het gaat om de Derksweg 1a en het erf aan de Wolbes Landen 13. Het is aannemelijk dat op beide erven ook overwinterd wordt door één of enkele exemplaar. In de bomen in het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

Door de sloopwerkzaamheden aan de Derksweg 1 en Wolbes Landen 13 gaan de verblijfplaatsen verloren. Door het nemen van mitigerende maatregelen (zie hoofdstuk 3) wordt schade beperkt.

2.2 Eekhoorn

In het plangebied komt de Eekhoorn voor. Op basis van het aantal (geclusterde) vraatsporen en nesten wordt ingeschat 3 tot 5 territoria aanwezig zijn. Grote delen van aanwezige bosstroken, houtwallen en singels fungeren als leefgebied van Eekhoorn (bijlage 3, kaart 2), maar met name de Grove dennen en Fijnsparren (waarin ook de nesten zijn aangetroffen) vormen de belangrijkste voedselbron voor de soort.

Als gevolg van het bouwrijp maken van het terrein, verdwijnt ook leefgebied van Eekhoorn. Voor het verwijderen van enkele territoria van Eekhoorn geldt in voorliggende situatie een vrijstelling van de ontheffingsplicht als wordt gewerkt volgens een door het rijk goedgekeurde gedragscode. In voorliggende situatie zal gewerkt worden met de Gedragscode Flora- en faunawet - Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting, eigendom van de Vereniging Stadswerk Nederland. Deze gedragscode is geldig tot goedkeuring van de nieuwe gedragscode².

2.3 Huismus

In het plangebied zijn totaal circa 18 territoria Huismus aangetroffen. Het betreft drie en vijftien paar Huismus op respectievelijke het erf aan de Wolbes Landen 9 en 16. Voor de exacte locaties van genoemde territoria wordt verwezen naar bijlage 3, kaart 3.

---

² <https://mijn.rvo.nl/gedragscodes-overige-organisaties>

Door de sloopwerkzaamheden van de bebouwing aan de Wolbes Landen 9 en 16 gaan nestplaatsen van Huismus verloren. Door het nemen van mitigerende maatregelen (zie hoofdstuk 3) wordt schade beperkt.

2.4 Steenuil

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat in het plangebied 1 territorium van een solitaire Steenuil (man) aanwezig is in het plangebied, namelijk op het erf aan de Wolbes Landen 15 (bijlage 3, kaart 3).

Als gevolg van de beoogde werkzaamheden op het in de directe nabijheid van het erf aan de Wolbes Landen 15 gaat een territorium van een solitaire Steenuil verloren. Door het nemen van mitigerende maatregelen (zie hoofdstuk 3) wordt schade beperkt.

2.5 Buizerd

In het plangebied zijn tijdens het onderzoek twee bezette nestplaatsen van Buizerd vastgesteld. Voor de exacte locaties van genoemde nestplaatsen wordt verwezen naar bijlage 3, kaart 3.

Als gevolg van de plannen gaan twee nestplaatsen/territoria van een Buizerd verloren. Er is vooral sprake van een effect op de kwantiteit (beschikbaarheid van nestplaatsen en foerageergebied).

2.6 Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van meerdere biotopen in plangebied is broedbiotoop aanwezig voor diverse vogelsoorten. De bomen en struiken op de erven en langs de rand van het plangebied vormen geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels van bos en struweel zoals Merel, Zwarte kraai, Ekster, Grasmus, Zanglijster, Tjiftjaf, Vink, Roodborst, Winterkoning en Houtduif. In de permanent waterhoudende sloten en het Twentekanaal zijn broedvogels als Wilde eend, Waterhoen, Meerkoet, Kleine karekiet, Rietgors en Fuut te verwachten. Verder is het plangebied geschikt voor enkele weidevogels, met name Kievit, Scholekster en Graspieper. De herinrichting vindt plaats in het broedgebied van deze vogels. Door het nemen van mitigerende maatregelen (zie hoofdstuk 3) kan schade aan broedvogels zoveel mogelijk worden voorkomen.

3. Mitigerende maatregelen

In dit hoofdstuk is beschreven welke mitigerende maatregelen benodigd zijn om schade aan vleermuizen, Eekhoorn en broedvogels te voorkomen.

3.1 Algemeen

- 1) De werkzaamheden worden begeleid door een gekwalificeerde ecologisch toezichthouder van Ecogroen BV (lid Netwerk Groene Bureaus) met kennis op het gebied van vleermuizen, broedvogels en Eekhoorn.
- 2) Door de ecologisch toezichthouder wordt een ecologisch logboek (bijlage 1) bijgehouden. Hierin worden onder andere de maatregelen vastgelegd, bedoeld om schade aan beschermde soorten te voorkomen. Daarbij wordt omschreven welke soort betrokken was en welke maatregelen zijn genomen op welke datum en locatie. Op deze manier kan in geval van handhaving eenvoudig worden aangetoond dat er zorgvuldig gewerkt wordt.
- 3) Als niet aan de gestelde voorschriften kan worden voldaan in het ecologisch werkprotocol, dan is overleg met de ecologisch toezichthouder noodzakelijk.
- 4) Bij het onverwacht aantreffen van strikt beschermde soorten - met name nesten van broedvogels en andere strikt beschermde soorten in de Wet Natuurbescherming - worden de betreffende werkzaamheden direct gestaakt en wordt direct contact gezocht met de ecologisch toezichthouder. Vervolgens wordt in overleg bepaald hoe de werkzaamheden op de zorgvuldige wijze binnen de kaders van natuurwetgeving kunnen worden uitgevoerd. Tevens dient de beoogde werkwijze te worden voorgelegd aan bevoegd gezag (038-4992423).
- 5) Indien het voornemen ontstaat om af te wijken van de uitvoeringsperiode of de voorgeschreven middelen/ maatregelen dan wordt dit van te voren overlegd met de provinciale handhaver. Alleen na toestemming van de handhaver is de voorgenomen afwijking toegestaan. Voor overleg wordt contact opgenomen met het meldpunt van de Provincie Overijssel (038 425 2423).

3.2 Gewone dwergvleermuis

Maatregelen 1 t/m 5 zijn van toepassing op werkzaamheden die gepland zijn op de erven aan de Derksweg 1a en Wolbes Landen 13.

- 1) Bij de planning van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare periode van Gewone dwergvleermuis. De kwetsbare voortplantingsperiode en overwinteringsperiode van de soort is mei tot en met juli, respectievelijk november tot en met half maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van Gewone dwergvleermuis.

- 2) Voordat er werkzaamheden plaatsvinden aan de bebouwing waarin verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis zijn aangetroffen/ aanwezig is wordt deze bebouwing eerst ongeschikt gemaakt voor de Gewone dwergvleermuis.
- 3) Het ongeschikt maken vindt plaats in de perioden half maart tot en met april en september tot en met oktober en wanneer de buitentemperatuur overdag en 's nachts minimaal 5 graden Celsius bedraagt.
- 4) De basis van het ongeschikt maken is het verstoren van het microklimaat door het creëren van tocht. Dit kan door de spouw open te maken of dakpannen te verwijderen. Vaak is het zinvol kozijnen te verwijderen en gaten aan te brengen in metselwerk en gevels. Hierdoor krijgen licht en tocht toegang tot de spouwen en worden verblijfplaatsen ongeschikt voor vleermuizen.
- 5) Enkele dagen na het ongeschikt maken van de bebouwing wordt een (nachtelijk) controlebezoek uitgevoerd om er zeker van te zijn dat vleermuizen op het moment van slopen afwezig zijn. Worden uitvliegende vleermuizen waargenomen dan worden extra tochtgaten gemaakt, totdat de dieren uit eigen beweging zijn vertrokken (een tweede controlebezoek is dan noodzakelijk). Deze procedure dient herhaald te worden totdat geen exemplaren meer waargenomen worden. Vervolgens kan de bebouwing gesloopt worden.
- 6) Op het te behouden erf aan de Wolbes Landen 9 hangen zes houtbetonnen vleermuiskasten (typen Beaumaris en Chillon) aan te behouden woningen (reeds uitgevoerd dd. 21-03-'17, zie logboek).
- 7) In de nabijheid van de kruising de Doorbraak en het Twentekanaal hangen twee houtbetonnen vleermuiskasten (type Chillon en Harm Bloemhof) aan enkele bomen (reeds uitgevoerd dd. 21-03-'17, zie logboek).
- 8) In de nabijheid van het viaduct over het Twentekanaal hangen twee houtbetonnen vleermuiskasten (type Beaumaris) aan enkele bomen (reeds uitgevoerd dd. 21-03-'17, zie logboek).
- 9) In de woonwijk Erve Schothorst moeten minimaal acht potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn in geschikte ruimten in spouwmuren en tussen dakbeschot. Deze verblijfplaatsen moeten aanwezig zijn voor 1 september 2017 (reeds aanwezig voorjaar 2016).
- 10) De maatregelen genoemd in de voorschriften 6 tot en met 9 zijn permanent beschikbaar.
- 11) De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen.

3.3 Eekhoorn

Onderstaande maatregelen zijn van toepassing op (kap)werkzaamheden van bomen en struiken binnen (potentieel) leefgebied van Eekhoorn (bijlage 3, kaart 2).

1. De kap van een boom of struik met nestlocatie van Eekhoorn - of werkzaamheden in de directe nabijheid ervan - wordt uitgevoerd in de periode 1 september- 31 januari, vanwege de voortplantingsperiode van Eekhoorn. Het betreft alle bomen in de zones die als leefgebied voor Eekhoorn zijn gemarkeerd (bijlage 3, kaart 2).
2. De nesten van Eekhoorn dienen direct voorafgaand aan de kap te worden gecontroleerd op bebouwing.
3. Bewoonde nesten worden gemarkeerd met een lint en de kap van de betreffende bomen wordt uitgesteld, totdat de Eekhoorns uit zichzelf zijn vertrokken. Vervolgens dient de kap zo snel mogelijk plaats te vinden. Indien het nest niet op korte termijn verlaten wordt, zal de bosschage rondom de nestboom gekapt worden totdat de nestboom over blijft. De nestboom wordt op deze wijze ongeschikt als verblijfplaats voor Eekhoorn. Minimaal één dag later kunnen de nestbomen ook gekapt worden.

4. Ook binnen het Beheerprotocol van het XL- Businesspark wordt verwezen naar en gewerkt conform de voorwaarden van de gedragscode Flora- en faunawet - Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting, van de Vereniging Stadswerk Nederland. Op deze wijze is ook vastgelegd dat in de toekomstige situatie rekening wordt gehouden met Eekhoorn.
5. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van Eekhoorn.

3.4 Huismus

Maatregelen 1 en 2 zijn van toepassing op werkzaamheden die gepland zijn op de erven aan de Wolbes Landen 9 en 16.

- 1) Bij de planning van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van Huismus. De kwetsbare voortplantingsperiode van de soort is maart tot en met augustus. Ook een vorstperiode in de winter geldt als een kwetsbare periode. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van Huismus.
- 2) Afhankelijk van de situatie zal de bebouwing ongeschikt gemaakt worden door geleidelijk te slopen (strippen) of door de toegangsopening naar nestlocaties en/of roestplaatsen af te sluiten. Hierbij wordt gezorgd dat eventueel aanwezige huismussen de gelegenheid krijgen om te vluchten.
- 3) In de woonwijk Erve Schothorst en op de erven Wolbes Landen 3A en 3B moeten minimaal 36 potentiële nesten en rustplaatsen voor Huismus aanwezig zijn. De ruimten rondom dakramen en onder nokpannen van de woningen moeten geschikt zijn als nest en rustplaats voor Huismus. De 36 potentiële nesten en rustplaatsen moeten aanwezig zijn voordat de bebouwing met nesten en rustplaatsen voor Huismus binnen het plangebied worden gesloopt (reeds aanwezig voorjaar 2016).

3.5 Steenuil

Maatregelen 1 t/m 3 zijn van toepassing op werkzaamheden die gepland zijn op de erven aan de Wolbes Landen 15.

- 1) Bij de planning van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare periode van Steenuil. In dit specifieke geval, waarbij alleen een mannetje van de steenuil aanwezig is, worden de sloopwerkzaamheden op het erf aan de Wolbes Landen 15 in de periode augustus tot en met oktober uitgevoerd. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. Veel jonge dieren zoeken in de periode augustus t/m oktober naar nieuw leefgebied. Als het solitaire mannetje in deze periode uitwijkt naar het nieuwe leefgebied wordt de kans op paarvorming vergroot.
- 2) Afhankelijk van de situatie zal de bebouwing ongeschikt gemaakt worden door geleidelijk te slopen (strippen) of door de toegangsopening naar roestplaatsen af te sluiten. Hierbij wordt gezorgd dat de aanwezige Steenuil de gelegenheid krijgt om te vluchten.
- 3) Genoemde periode kan zowel eerder als later beginnen of eindigen afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden en van de meteorologische omstandigheden voorafgaand en tijdens de werkzaamheden. Een deskundige op het gebied van Steenuil geeft de exacte periode aan.

- 4) Op het te behouden erf aan de Wolbes Landen 9 moeten in en in de directe nabijheid van het erf drie nestkasten voor de steenuil aanwezig zijn (reeds uitgevoerd dd. 17-01-'17, zie logboek).
- 5) Uiterlijk december 2018 worden knotwilgen aangeplant, takkenrillen aangelegd, uitkijkpalen geplaatst en is een in gebruik zijnde schapenweide aanwezig. Bovenstaande maatregelen worden uitgevoerd conform het 'Optimalisatieplan Steenuil' (bijlage 4).

3.6 Buizerd

- 1) De broedperiode van Buizerd loopt van februari tot en met augustus. Het kappen, rooien en snoeien van de nestbomen en nabijgelegen beplanting vindt plaats in de periode september tot begin februari, buiten de belangrijkste broed- en voortplantingsperiode van Buizerd (en andere vogels). Ook bij de planning van de kapwerkzaamheden en grootschalige werkzaamheden binnen een straal van 75 meter van de nestlocaties wordt rekening gehouden met de seizoensactiviteit van de Buizerd om verstoring in de meest kwetsbare periode (voortplanting) te voorkomen.
- 2) Afhankelijk van de klimatologische omstandigheden kunnen geschikte werkperiodes langer duren of eerder ophouden (ter beoordeling van de deskundige op het gebied van de buizerd). Dit beoordeelt een ecologisch deskundige op het gebied van de Buizerd.

3.7 Overige broedvogels

- 1) Voor alle (mogelijk) aanwezige broedvogels geldt dat werkzaamheden die broedbiotopen van vogels verstoren of beschadigen buiten het broedseizoen dienen te worden gestart. Als broedseizoen wordt doorgaans de periode half maart tot half juli aangehouden, maar er zijn buiten deze periode ook vroege en late soorten actief.
- 2) In periode waarin broedvogels kunnen worden verwacht wordt voorafgaand aan de werkzaamheden een veldcontrole uitgevoerd om na te gaan of en waar zich nestelende en/of broedende vogels ophouden. Dit is van toepassing als werkzaamheden uitgevoerd worden in de periode begin februari tot eind oktober.
- 3) Wanneer bewoonde nesten worden aangetroffen, dient in overleg met de deskundige een vervolgstراتيجية te worden bepaald. Een optie kan zijn om de werkzaamheden ter plekke uit te stellen tot de jongen zijn uitgevlogen.

3.8 Monitoring

In de verleende ontheffing is een monitoringseis opgenomen ten aanzien van Huismus.

Hierbij is de eis gesteld dat tijdens de voortplantingsperiode van 2018, 2019 en 2020 gemonitord moet worden hoeveel paartjes Huismus broeden in de woonwijk Erve Schothorst en de erven aan de Wolbes Landen 3A en 3B. Tevens moet worden aangegeven waar en in welke ruimten gebroed wordt. De monitoring wordt uitgevoerd door een ecologisch deskundige op het gebied van Huismus. In oktober 2018, 2019 en 2020 wordt een monitoringsrapportage ter goedkeuring aan bevoegd gezag gestuurd. Indien blijkt dat de effectiviteit van de woningen als nest en rustplaats niet gewaarborgd is, kan bevoegd gezag aanvullend mitigerende maatregelen stellen. Deze aanvullende mitigerende maatregelen bestaan uit het aanbrengen van extra huismuskasten, vogelvides of andere maatregelen die genoemd worden in het kennisdocument van Huismus.

3.9 Zorgplicht

Tijdens het onderzoek zijn diverse soorten aangetroffen waarvoor binnen de provincie Overijssel automatisch vrijstelling geldt. Het betreft diverse zoogdieren en amfibieën als Bastaardkikker, Gewone pad, Kleine watersalamander en Bruine kikker. Ook zijn enkele niet beschermde vissoorten aangetroffen zoals Tiendoornige stekelbaars en Zonnebaars.

Juridische vervolgstappen zijn voor bovengenoemde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming niet verplicht. In het kader van de zorgplicht wordt wel geadviseerd rekening te houden met overige aanwezige soorten. Denk bijvoorbeeld aan het afvissen en overzetten van aanwezige dieren in het watermilieu indien blijkt dat sloten gedempt worden.

4. Contactgegevens

Onderstaand zijn de contactgegevens van betrokken partijen en personen vermeld. Voor inhoudelijke vragen over beschermde soorten en dit ecologisch werkprotocol kan contact opgenomen worden met Ecogroen BV.

Ecologisch toezichthouder

Ecogroen BV
Emmastraat 16
8011 AG Zwolle
038 - 423 64 64

Contactpersoon:

M. Wallink.
Adviseur ecologie
06-288 54 28
m.wallink@ecogroen.nl

Aannemer

Nader te bepalen

Contactpersoon:

Nader te bepalen

5. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 (2017) Kennisdocument: Huismus; *Passer domesticus*. Versie 1.0

BIJ12 (2017) Kennisdocument: Buizerd; *Buteo buteo*. Versie 1.0

BIJ12 (2017) Kennisdocument: Gewone dwergvleermuis; *Pipistrellus pipistrellis*. Versie 1.0

Bunskoek, M. (2017). Projectplan XL Businesspark Tranche 2 en 3. Ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming. Rapport 16-359. Ecogroen bv Zwolle.

Wallink, M. (2016). Actualiserend ecologisch onderzoek Tranche 2 & 3, XL-Businesspark. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 15-408. Ecogroen bv Zwolle.

Bijlagen

Bijlage 1: Ecologisch logboek

Handeling	Datum	Locatie	Paraaf Ecologisch toezichthouder	Evt. Bijzonderheden/ opmerkingen
Realisatie alternatieve verblijfplaatsen Huismus	Reeds aanwezig voorjaar 2016	Erve Schothorst en Wolbes Landen 3A en 3B		In de woonwijk Erve Schothorst en op de erven Wolbes Landen 3A en 3B zijn minimaal 36 potentiële nesten en rustplaatsen voor Huismus aanwezig. De 36 potentiële nesten en rustplaatsen zijn ruimschoots aanwezig voordat de bebouwing met nesten en rustplaatsen voor Huismus binnen het plangebied worden gesloopt.
Ophangen nestkasten Steenuil	17-1-17	Wolbes Landen 9		Op het te behouden erf aan de Wolbes Landen 9 zijn op en in de directe nabijheid van het erf drie nestkasten voor Steenuil opgehangen.
Realisatie alternatieve verblijfplaatsen Gewone dwergvleermuis	1) 21-3-17 2) 21-3-17 3) 21-3-17 4) Reeds aanwezig voorjaar 2016	1) Wolbes Landen 9 2) Doorbraak 3) Viaduct Twentekanaal 4) Erve Schothorst		1) Op het te behouden erf aan de Wolbes Landen 9 zijn zes houtbetonnen vleermuiskasten (typen Beaumaris en Chillon) opgehangen aan te behouden woningen. 2) In de nabijheid van de kruising de Doorbraak en het Twentekanaal zijn twee houtbetonnen vleermuiskasten (type Chillon en Harm Bloemhof) opgehangen aan enkele bomen. 3) In de nabijheid van het viaduct over het Twentekanaal zijn twee houtbetonnen vleermuiskasten (type Beaumaris) opgehangen aan enkele bomen. 4) In de woonwijk Erve Schothorst zijn minimaal acht potentiële verblijfplaatsen aanwezig in geschikte ruimten in spouwmuren en tussen dakbeschoot. <u>Bovengenoemde maatregelen dienen permanent beschikbaar te blijven voor Gewone dwergvleermuis.</u>
Broedvogel- en Eekhoorncheck	13-9-17	Boschage ter hoogte van kruising Wolbes Landen/ Derksweg		<u>Geen in gebruik zijnde nesten aanwezig. Kap kan zonder nadere voorwaarden plaatsvinden.</u>
Broedvogel- en Eekhoorncheck	13-9-17	Boschage ten zuiden van Derksweg 1		Geen in gebruik zijnde vogelnesten aanwezig. Wel enkele Eekhoornnesten die mogelijk bewoond zijn. <u>Kap pas toegestaan zodra ecologisch werkprotocol is opgesteld en goedgekeurd door bevoegd gezag.</u>

Bijlage 2: Ontheffing Wet natuurbescherming

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

XL Businesspark Twente
De heer G. Kusters
Postbus 67
7600 AB ALMELO

KvK 51048329
IBAN NL45RABO0397341121

Inlichtingen bij
Remco Reurink
telefoon 038 499 89 88
R.Reurink@overijssel.nl

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Datum
05.09.2017
Kenmerk
2017/0283179
Pagina
1
Uw brief
Uw kenmerk
Zaaknummer
4279936

Geachte heer Kusters,

U heeft een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 28 april 2017² ontvangen. Deze aanvraag heeft u op 1 augustus 2017 gewijzigd³. Deze gewijzigde aanvraag is het uitgangspunt voor deze ontheffing. De aanvraag betreft de realisatie van het bedrijventerrein XL Businesspark, tranche 2 en 3. In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Besluit

Wij verlenen u een ontheffing⁴ voor de realisatie van het bedrijventerrein XL Businesspark, tranche 2 en 3. De ontheffing betreft verbodsbepalingen van soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de buizerd, huismus en de steenuil opzettelijk te vernielen of te beschadigen⁵. Tevens gaat het om het verbod om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren⁶ en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soort te beschadigen of te vernielen⁷.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om nesten en rustplaatsen van de buizerd, huismus en de steenuil opzettelijk te storen⁸.

Het volgende stuk van de aanvraag maakt onderdeel uit van dit besluit:

- Projectplan XL Businesspark Tranche 2 en 3, van 28 april 2017.

Deze ontheffing is geldig vanaf de eerste dag na het verzenden van onze beslissing tot en met 1 juli 2022.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid van de Wnb.

² Verzonden op 28 april 2017 en geregistreerd onder EDO-kenmerk 2017/0153468.

³ EDO-kenmerk 2017/0301690.

⁴ Op basis van art. 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid van de Wnb.

⁵ Art. 3.1, tweede lid van de Wnb.

⁶ Art. 3.5, tweede lid van de Wnb.

⁷ Art. 3.5, vierde lid van de Wnb.

⁸ Art. 3.1, vierde lid van de Wnb.

Bijlagen

Datum verzending

Leges

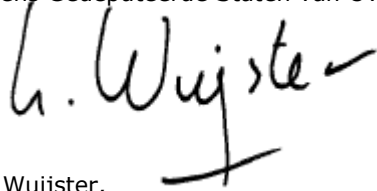
U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd.⁹ De verschuldigde leges voor dit besluit bedragen € 1.729,00.

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Tot slot

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze beslissing, dan kunt u bellen met de heer Remco Reurink op telefoonnummer 038 499 89 88.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Datum
05.09.2017
Kenmerk
2017/0283179
Pagina
2

Uw brief
Uw kenmerk

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Ligging van het plangebied
Bijlage 4	Inrichtingsplan maatregelen ten behoeve van de steenuil

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo;
- Mike Wallink, Ecogroen.

---

⁹ Belastingverordening Overijssel.

Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u binnen zes weken na de datum van verzending van dit besluit bezwaar maken bij Gedeputeerde Staten van Overijssel. Hoe u dat moet doen kunt u hieronder lezen.

Hoe kunt u een bezwaar indienen?

Binnen zes weken, ingaand op de dag na de datum van verzending van dit besluit, kan een belanghebbende een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, postbus 10078, 8000 GB Zwolle (telefoon 038 499 93 05).

U kunt het bezwaarschrift ook per elektronisch formulier verzenden. Dit formulier kunt u vinden op www.overijssel.nl/loket/bezwaar-klacht. Indienen per fax is ook mogelijk. Het faxnummer van het Team Juridische Zaken is: 038 425 48 02.

Verplichte onderdelen van een bezwaarschrift

Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en bevat in ieder geval:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. machtiging als u namens een belanghebbende bezwaar indient;
- c. de dagtekening;
- d. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- e. de gronden van het bezwaar.

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

3

Uw brief

Uw kenmerk

Voor de behandeling van een bezwaarschrift bij de provincie Overijssel is geen griffierecht verschuldigd. Voor inlichtingen over de bezwaarprocedure kunt u contact opnemen met de provinciaal medewerker die bij het besluit is vermeld.

Voorlopige voorziening vragen als snelle reactie nodig is

Indien spoed dat vereist is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de Voorzieningenrechter van de Sector Bestuursrecht Rechtbank Overijssel (telefoon 088 361 55 55). In dat geval is griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat u een bezwaarschrift heeft ingediend.

VOORSCHRIFTEN

Bijlage 1

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffinghouder neemt direct contact op met ons meldpunt (telefoonnummer 038 499 24 23) als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als weergegeven in de aanvraag noodzakelijk zijn.
2. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
3. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn. Op verzoek van de bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren moet deze worden getoond.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode of de voorgeschreven middelen dan dient hij van te voren in overleg te treden met de provinciale handhaver. Alleen na toestemming van de handhaver is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem voor overleg contact op met ons meldpunt (telefoonnummer: 038 425 24 23). Geef het kenmerk van de ontheffing aan en de reden waarom afstemming met de handhaver nodig.

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

4

Uw brief

Uw kenmerk

Soortspecifiek

5. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periode van de buizerd. De kwetsbare voortplantingsperiode van de soort is februari tot en met augustus.
6. Activiteiten binnen een straal van 75 meter van de nestlocaties zijn alleen toegestaan buiten de voortplantingsperiode (zie voorschrift 5). U dient hier met de planning van de kapwerkzaamheden en andere versturende werkzaamheden rekening mee te houden. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan de voortplantingsperiode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de buizerd.

Huismus

7. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare perioden van de huismus. De kwetsbare voortplantingsperiode van de soort is maart tot en met augustus. Ook een vorstperiode in de winter geldt als een kwetsbare periode. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.
8. Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden moet, afhankelijk van de situatie, de bebouwing voor de huismus ongeschikt gemaakt worden door geleidelijk te slopen (strippen) of door de toegangsoening naar nesten of rustplaatsen af te sluiten. Hierbij wordt gezorgd dat eventueel aanwezige huismussen de gelegenheid krijgen om te vluchten. Het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaats mag niet plaatsvinden in de kwetsbare periodes, zoals weergegeven in voorschrift 7.

9. In de woonwijk Erve Schothorst en op de erven Wolbes Landen 3A en 3B moeten minimaal 36 potentiële nesten en rustplaatsen voor de huismus aanwezig zijn. De ruimten rondom dakramen en onder nokpannen van de woningen moeten geschikt zijn als nest en rustplaats voor de huismus. De 36 potentiële nesten en rustplaatsen moeten aanwezig zijn voordat de bebouwing met nesten en rustplaatsen voor de huismus binnen het plangebied worden gesloopt.
10. U dient tijdens de voortplantingsperiode van 2018, 2019 en 2020 te monitoren hoeveel paartjes van de huismus broeden in de woonwijk Erve Schothorst en de erven aan de Wolbes Landen 3A en 3B. Tevens moet u aangeven waar en in welke ruimten gebroed wordt. Indien uit de monitoring blijkt dat de effectiviteit van de woningen als nest en rustplaats niet gewaarborgd is, dienen aanvullend mitigerende maatregelen te worden getroffen. Deze aanvullende mitigerende maatregelen bestaan uit het aanbrengen van extra huismuskasten, vogelvides of andere maatregelen die genoemd worden in het kennisdocument van de huismus¹⁰. De monitoring dient uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus. U dient in oktober van 2018, 2019 en 2020 een monitoringsrapportage ter goedkeuring aan ons te sturen. Wij kunnen aanvullende maatregelen opleggen, indien uit de monitoring blijkt dat minder als 36 broedparen van de huismus aanwezig zijn in de woonwijk Erve Schothorst en op de erven Wolbes Landen 3A en 3B.

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

5

Uw brief

Uw kenmerk

Steenuil

11. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periode van de steenuil. De kwetsbare voortplantingsperiode van de soort is februari tot en met juli.
12. In dit specifieke geval, waarbij alleen een mannetje van de steenuil aanwezig is, dienen de sloopwerkzaamheden op het erf aan de Wolbes Landen 15 in de periode augustus tot en met oktober plaats te vinden. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de steenuil.
13. Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden moet het gebouw met de rustplaats van de steenuil ongeschikt gemaakt worden door langzaam en voorzichtig te slopen (strippen) of door de toegangsopening naar de rustplaats af te sluiten.
14. Op het te behouden erf aan de Wolbes Landen 9 moeten in en in de directe nabijheid van het erf drie nestkasten voor de steenuil aanwezig zijn.
15. Voor de steenuil moeten uitkijkpalen en een in gebruik zijnde schapenweide aanwezig zijn. Uiterlijk december 2018 worden knotwilgen aangeplant en takkenrillen en hagen aangelegd. De maatregelen, genoemd in dit voorschrift en voorschrift 14, moeten uitgevoerd worden conform het inrichtingsplan van bijlage 5 van het rapport: 'Projectplan XL Businesspark Trance 2 en 3', van 28 april 2017. In bijlage 4 van dit besluit is dit inrichtingsplan opgenomen.

Gewone dwergvleermuis

16. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis. De kwetsbare voortplantingsperiode en overwinteringsperiode van de soort is mei tot en met juli, respectievelijk november tot en met half maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze

---

¹⁰ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huisumus-1.0.pdf>

perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.

17. Het ongeschikt maken van de bebouwing voor de gewone dwergvleermuis vindt plaats in de perioden half maart tot en met april en september tot en met oktober en wanneer de buitentemperatuur overdag en 's nachts minimaal 5 graden Celsius bedraagt. De basis van het ongeschikt maken is het verstoren van het microklimaat door het creëren van tocht; bijvoorbeeld door de spouw open te maken of dakpannen te verwijderen. De werkwijze van het ongeschikt maken wordt in overleg met een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis uitgevoerd.
18. Enkele dagen na het ongeschikt maken van de bebouwing wordt een (nachtelijk) controlebezoek uitgevoerd om er zeker van te zijn dat vleermuizen op het moment van slopen afwezig zijn. Worden uitvliegende vleermuizen waargenomen dan worden extra tochtgaten gemaakt, totdat de dieren uit eigen beweging zijn vertrokken (een tweede controlebezoek is dan noodzakelijk). Deze procedure dient herhaald te worden totdat geen exemplaren meer waargenomen worden. Vervolgens kan de bebouwing gesloopt worden.
19. Op het te behouden erf aan de Wolbes Landen 9 hangen zes houtbetonnen vleermuiskasten (typen Beaumaris en Chillon) aan te behouden woningen.
20. In de nabijheid van de kruising de Doorbraak en het Twentekanaal hangen twee houtbetonnen vleermuiskasten (type Chillon en Harm Bloemhof) aan enkele bomen.
21. In de nabijheid van het viaduct over het Twentekanaal hangen twee houtbetonnen vleermuiskasten (type Beaumaris) aan enkele bomen.
22. In de woonwijk Erve Schothorst moeten minimaal acht potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn in geschikte ruimten in spouwmuren en tussen dakbeschoot. Deze verblijfplaatsen moeten aanwezig zijn voor 1 september 2017.
23. De maatregelen genoemd in de voorschriften 19 tot en met 22 dienen permanent beschikbaar te blijven voor de gewone dwergvleermuis.

Overig

24. De werkzaamheden moeten uitgevoerd worden in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de buizerd, huismus, steenuil en de dwergvleermuis.
25. U moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw of projectlocatie, moeten van het ecologisch werkprotocol op de hoogte worden gesteld. U moet het ecologisch werkprotocol minimaal één week voorafgaand aan de werkzaamheden ter kennis name aanbieden via ons e-mailadres postbus@overijssel.nl onder vermelding van Wet natuurbescherming, naam van het project en het kenmerk van de ontheffing.

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

6

Uw brief

Uw kenmerk

Overwegingen bij het besluit

Bijlage 2

Deze ontheffing bestaat uit het besluit, de voorschriften en de overwegingen. In deze bijlage zijn de overwegingen opgenomen. Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	WEERGAVE VAN DE FEITEN	8
A1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	8
	A1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	8
	A1.2 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	8
	A1.3 Voorgenomen mitigerende maatregelen	9
	A1.4 Alternatieven voor realisatie van het project / de activiteiten	12
	A1.5 Wettelijk belang van het project	12
	A1.6 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	14
	A1.7 Periode	14
	A1.8 Onderliggende documenten	14
	A1.9 Aanvullende gegevens	14
A2	Bevoegdheid	14
	A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	14
A3	Procedure	15
	A3.1 Overeenstemming andere provincie	15
	A3.2 Adviesverzoek aan gemeente	15
	A3.3 Relevante overige besluiten	15
A4	Toetsingskader	15
	A4.1 Wettelijke regels	15
	A4.2 Provinciaal beleid	16
	A4.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur	16
	A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017	16
	A4.2.3 Jaarrond beschermde vogelnesten	16
B	TOETSING	17
B1	Inhoudelijke beoordeling	17
	B1.1 Beoordeling uitgevoerd onderzoek	17
	B1.2 Toetsing invloed project op betrokken soorten	17
	B1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing	17
	B1.4 Zijn andere oplossingen mogelijk	18
	B1.5 Toetsing aan wettelijk belang	18
	B1.6 Staat van instandhouding	18
	B1.7 Toetsing mitigerende maatregelen	19
	B1.8 Eindconclusie toetsing	21
	B1.9 Zorgplicht blijft altijd gelden	21
C	Slotconclusie	21

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

7

Uw brief

Uw kenmerk

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

A1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het plangebied ligt ten zuiden van Almelo en de A1, ten oosten van het Twentekanaal en ten westen van de N741. Binnen het plangebied worden bomen gekapt, gebouwen gesloopt en worden terreindelen bouwrijp gemaakt. In september 2017 wordt gestart met kap- en sloopwerkzaamheden. Het grootste deel van het plangebied wordt bouwrijp gemaakt in de periode 2018-2021. Dit is mede afhankelijk van de verkoop van de kavels en van de betreffende bouwplannen op deze kavels. De exacte inrichting en planning is nog niet bekend, dit hangt af van de kavelverkoop. In 2016 hebben diverse bedrijven zich aangemeld (waarvan enkele reeds grote kavels in optie genomen) om zich op korte termijn te vestigen op het Businesspark. Dit geldt ook voor tranche 2 en 3 van het Businesspark. De verwachting is dat met name bedrijven met een grote aaneengesloten bouwkaavel zich zullen vestigen in de toekomst. Het Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) wil met het oog op deze behoefte het terrein inrichten.

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

8

Uw brief

Uw kenmerk

A1.2 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Vogels

Het onderzoek naar de buizerd en de huismus is uitgevoerd op 12 april 2016, 15 april 2016 en 10 mei 2016. Het onderzoek is uitgevoerd tijdens de meest optimale inventarisatieperiode van de huismus. Tijdens deze dagbezoeken is gelet op territoriaal gedrag van huismusmannetjes en overige nest indicerende waarnemingen. Het onderzoek naar de steenuil is uitgevoerd op 17 maart 2016, 4 april 2016 en 15 april 2016. Het heeft zich gericht op het plangebied en een ruim gebied daaromheen. Door het afspelen van het territoriumgeluid van de steenuil bij avondschemer zijn aanwezige uilen in het gebied gemonitord. Het onderzoek is gedaan conform de soortenstandaarden van de huismus en de steenuil.

In het plangebied zijn tijdens het onderzoek twee bezette nestplaatsen van de buizerd vastgesteld. Tijdens de dagbezoeken van 12 en 15 april is respectievelijk in het oosten en het westen van het plangebied een bewoond horst van de buizerd waargenomen. Vanaf beide nesten vloog een buizerd van het nest welke vervolgens alarmerend rond het nest bleven rondvliegen. In beide situaties is waarschijnlijk sprake van een broedend exemplaar. Op 6 juni zijn beide horsten tijdens een dagbezoek nogmaals gecontroleerd. Hierbij zijn onder beide horsten grote hoeveelheden verse uitwerpselen aangetroffen. De nestlocaties van de buizerd bevinden zich in bomen welke tot de voormalige erfbeplanting van de Wolbes Landen 22/24 en de Pastoor Ossenstraat 51/53 behoren. Deze erven zijn respectievelijk medio 2012 en 2014 gesaneerd. Tot het actualiserende ecologische onderzoek van 2016 was de buizerd nog nooit broedend in het plangebied aangetroffen. Vanaf 2005 is bijna jaarlijks onderzoek naar de soort in het plangebied verricht. De verwachting is dat beide nestlocaties maximaal één tot enkele jaren in het plangebied aanwezig zijn. Van de buizerd zijn in het verleden enkele waarnemingen bekend van 'waarschijnlijk' broedend in de directe nabijheid van het plangebied. De verwachting is dat de buizerd regelmatig van nestboom wisselt en zich onlangs in het plangebied heeft gevestigd.

In het plangebied zijn in totaal circa 18 territoria van de huismus aangetroffen. Het betreft drie en vijftien paar op respectievelijke het erf aan de Wolbes Landen 9 en 16.

Tijdens alle avondbezoeken is een roepend mannetje van de steenuil aangetroffen op het erf van Wolbes Landen 15. Naar verwachting is op dit erf een territorium van de steenuil aanwezig dat bezet is door een solitair mannetje. De bewoners geven aan nooit twee exemplaren gezien of gehoord te hebben. Ook tijdens de inspectie van de bebouwing is geen nestlocatie aangetroffen, maar wel enkele honderden oude en verse braakballen op de zolder van een schuur. Geconcludeerd wordt dat al jaren een territorium van een solitaire steenuil aanwezig is op het erf aan de Wolbes Landen 15. Het in het plangebied aanwezige territorium is onderdeel van een

netwerk aan territoria dat zich uitstrekt ten westen en zuiden van het plangebied. Tijdens het onderzoek zijn namelijk zes territoria van de steenuil vastgesteld in de omgeving van het plangebied.

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuis is uitgevoerd op 6 juni 2016 (avondbezoek door twee personen), 24 juni 2016 (ochtendbezoek), 29 juni 2016 (avondbezoek), 11 juli 2016 (ochtendbezoek door twee personen), 6 september 2016 (avondbezoek), 9 september 2016 (avondbezoek) en 20 september 2016 (avondbezoek met twee personen). Het onderzoek is gedaan conform het vleermuisprotocol 2013.

Uit het aanvullend vleermuisonderzoek is gebleken dat twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in het plangebied aanwezig zijn. Op 6 september 2016 en 20 september 2016 is een baltsende gewone dwergvleermuis aangetroffen op het erf aan de Derksweg 1a. Gedurende het bezoek van 20 september 2016 is ook een baltsende gewone dwergvleermuis aangetroffen op het erf aan de Wolbes Landen 13. Het is aannemelijk dat op beide erven ook overwinterd wordt. Gezien het aangetroffen aantal baltsende gewone dwergvleermuizen wordt de omvang van de populatie in het plangebied geschat op circa 5-10 dieren (twee mannetjes en een aantal vrouwtjes).

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

9

Uw brief

Uw kenmerk

A1.3 Voorgenomen mitigerende maatregelen

Buizerd

De broedperiode van de buizerd loopt van maart tot en met juli. Het kappen, rooien en snoeien van de nestbomen en nabijgelegen beplanting vindt plaats in de periode juli tot half maart, buiten de belangrijkste broed- en voortplantingsperiode van vogels. Bij de planning van de kapwerkzaamheden en grootschalige werkzaamheden binnen een straal van 75 meter van de nestlocaties wordt rekening gehouden met de seizoensactiviteit van de buizerd om verstoring in de meest kwetsbare periode (voortplanting) te voorkomen. Afhankelijk van de klimatologische omstandigheden kunnen geschikte werkperiodes langer duren of eerder ophouden (ter beoordeling van de deskundige op het gebied van de buizerd). Dit beoordeeld een ecologisch deskundige op het gebied van de buizerd.

Om de uitwijkmogelijkheden te bepalen is een omgevingscheck uitgevoerd. Tijdens het veldonderzoek in 2016 is gebleken dat in de directe nabijheid van beide nestlocaties (binnen beide territoria) alternatieve bosschages aanwezig zijn waar zich geen (oud) horst van een buizerd bevindt. Aangezien het grote, robuuste bomen betreft en diverse oude kraaiennesten aanwezig zijn, kunnen de betreffende paartjes eenvoudig uitwijken naar deze alternatieve nestlocaties. Deze bomen staan binnen de huidige territoria. Met name de aanwezigheid van oude kraaiennesten is van belang voor de buizerd, omdat die eenvoudig in gebruik kunnen worden genomen. Het aanbieden van alternatieve nestlocaties, zoals het ophangen kunsthorsten of nestmanden, is zodoende niet noodzakelijk.

Uit de omgevingscheck is ook gebleken dat binnen een straal van enkele kilometer van de huidige nesten zowel diverse singels met grote bomen als oppervlakte bos aanwezig zijn die potentieel geschikt zijn voor vestiging van de buizerd. Bovendien zijn er veel vrijstaande (boeren)erven met erf- en randbeplanting en langs veel, vooral oude wegen zijn ook singels aanwezig. Hier bevinden zich diverse (oude) kraaiennesten die eenvoudig door de buizerd in gebruik kunnen worden genomen. Binnen een straal van drie tot vijf kilometer is ruim voldoende bos aanwezig. Doordat de buizerd een uitstekende vlieger is, zijn alternatieve broedgebieden ook zeer eenvoudig te bereiken. In de ruime omgeving zijn diverse alternatieve broedplekken voor de buizerd aanwezig in de vorm houtwallen, bosjes, bomenrijen en erfbeplanting. Vestiging binnen een straal van drie tot vijf kilometer is zeer aannemelijk. Zowel in het omliggende agrarische gebied als in en

rondom genoemde bossen is bovendien ruim voldoende geschikt alternatief foerageergebied aanwezig.

Huismus

Afhankelijk van de situatie zal de bebouwing ongeschikt gemaakt worden door geleidelijk te slopen (strippen) of door de toegangsopening naar nestlocaties en/of roestplaatsen af te sluiten. Hierbij wordt gezorgd dat eventueel aanwezige huismussen de gelegenheid krijgen om te vluchten.

Bij de planning van de sloopwerkzaamheden wordt rekening gehouden met de seizoensactiviteit van de huismus om verstoring in de meest kwetsbare periode (voortplanting) te voorkomen. De broedperiode van de huismus loopt van april tot en met augustus. Genoemde periode kan zowel eerder als later beginnen of eindigen afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden en van de meteorologische omstandigheden voorafgaand en tijdens de werkzaamheden. Een deskundige op het gebied van de huismus geeft de exacte periode van voortplanting aan.

Datum
05.09.2017
Kenmerk
2017/0283179
Pagina
10
Uw brief
Uw kenmerk

In de te slopen bebouwing zijn 18 paar van de huismus aangetroffen. Dit betekent dat, conform de soortenstandaard, minimaal 36 nestplaatsen ruim voor aanvang van de sloop gerealiseerd moeten zijn (twee vervangende verblijfplaatsen per verblijfplaats die verloren gaat). Deze vervangende verblijfplaatsen zijn inmiddels gerealiseerd in twee woningen (Wolbes Landen 3A en 3B) en een in aanbouw zijnde nieuwbouwwijk, genaamd Erve Schothorst. Inmiddels zijn binnen Erve Schothorst 80% van de 37 woningen gerealiseerd. Tijdens het vleermuisonderzoek in 2016 is gebleken dat in deze nieuwbouwwoningen vele potentiële nestplaatsen van de huismus aanwezig zijn die nog niet in gebruik zijn door de soort. Het betreft met name potentiële nestlocaties rondom dakramen en onder nokpannen van de woningen. Hier kunnen in de toekomst huismussen, zoals de exemplaren die nu aanwezig zijn in het plangebied, zich gaan vestigen. Foerageergebieden (onder andere erven, tuinen, wegbermen) en schuilplaatsen (onder andere heggen, coniferen) voor de huismus zijn in ruime mate aanwezig. De combinatie met het ruime aanbod aan nestgelegenheid, stofbaden en drinkwater zorgt ervoor dat medio 2017 binnen Erve Schothorst reeds optimaal leefgebied voor de huismus aanwezig is. Alvorens de 18 nestlocaties van de huismus verdwijnen is het aantal potentiële verblijfplaatsen dus al flink gestegen. Van een achteruitgang in kwantiteit (en kwaliteit) is zodoende op geen enkel moment sprake.

Zodra het leefgebied van de huismus is verdwenen zal jaarlijks gemonitord worden of deze de alternatieve nestlocaties in gebruik heeft genomen of ze wellicht elders gevestigd zijn. De exacte onderzoeksinspanning en -duur dient afgestemd te worden met een ecooloog. Indien blijkt dat de lokale populaties een negatieve trend laten zien, dienen wellicht extra mitigerende maatregelen te worden getroffen. Eventuele extra maatregelen worden afgestemd en uitgevoerd met een ecooloog.

Steenuil

Afhankelijk van de situatie zal de bebouwing ongeschikt gemaakt worden door geleidelijk te slopen (strippen) of door de toegangsopening naar roestplaatsen af te sluiten. Hierbij wordt gezorgd dat de aanwezige steenuil de gelegenheid krijgt om te vluchten. De minst kwetsbare periode voor het uitvoeren van werkzaamheden voor het mannetje is augustus-oktober. Veel jonge dieren trekken dan weg naar nieuwe leefgebieden. Als het solitaire mannetje in deze periode uitwijkt naar het nieuwe leefgebied is er een gerede kans dat een zwervend dier uit de populatie rond Bornerbroek in het plangebied aanwezig is, waardoor de kans op paarvorming wordt vergroot.

Tijdens de omgevingscheck in combinatie met de resultaten van het bij daglicht uitgevoerde veldonderzoek is gebleken dat momenteel al geschikt leefgebied van de steenuil aanwezig is in het plangebied. Het betreft het erf aan de Wolbes Landen 9. Wegens het ontbreken van

potentiële nestgelegenheden is het potentiële leefgebied echter (nog) niet in gebruik door de steenuil als broedlocatie. Zodoende zijn op 17 januari 2017 in en in de directe nabijheid van het te behouden erf aan de Wolbes Landen 9 drie nestkasten voor de steenuil opgehangen op de meest kansrijke locaties voor vestiging van de soort. Op deze wijze is direct (dus vanaf 17 januari 2017) een volwaardig potentieel territorium van de steenuil ontstaan waar ook gebroed kan worden. Bovendien worden extra maatregelen getroffen die eraan bijdragen dat het potentiële territorium een duurzamer karakter krijgt. Het betreft allen maatregelen op het erf aan de Wolbes Landen 9 (zie voor de inrichting bijlage 4 bij dit besluit) en het in te richten natuurgebied de Groene Delta ten zuiden van het erf Wolbes Landen 9. Op het erf worden onder andere knotwilgen aangeplant, takkenrillen en hagen aangelegd en uitkijkposten gemaakt. Een deel van het gebied zal beweid worden door schapen en het resterende deel zal gefaseerd gemaaid gaan worden. In juli 2017 worden uitkijkpalen aangebracht en een schapenweide in gebruik genomen. Uiterlijk december 2018 worden knotwilgen aangeplant en takkenrillen en hagen aangelegd. De verwachting is dat de Groene Delta aan het eind van de zomer van 2018 grotendeels is ingericht en de aanleg december 2018 afgerond kan worden. Deze maatregelen worden opgenomen in het groenbeheerplan van het XL Businesspark en vertaald in het onderhoudsbestek.

Datum
05.09.2017
Kenmerk
2017/0283179
Pagina
11
Uw brief
Uw kenmerk

Gewone dwergvleermuis

Voorafgaand aan de sloop moet alle te slopen bebouwing in het plangebied ongeschikt gemaakt worden voor bewoning door vleermuizen. De basis van het ongeschikt maken is het verstoren van het microklimaat door creëren van tocht; bijvoorbeeld door de spouw open te maken of dakpannen te verwijderen. De werkwijze van het ongeschikt maken wordt in overleg met een vleermuisdeskundige bepaald. Enkele dagen na het ongeschikt maken van de bebouwing wordt een (nachtelijk) controlebezoek uitgevoerd om er zeker van te zijn dat vleermuizen op het moment van slopen afwezig zijn. Worden uitvliegende vleermuizen waargenomen dan worden extra tochtgaten gemaakt, totdat de dieren uit eigen beweging zijn vertrokken. Een tweede controlebezoek is dan noodzakelijk. Vervolgens kan de bebouwing gesloopt worden.

Bij de planning van de sloopwerkzaamheden wordt rekening gehouden met de seizoensactiviteit van de gewone dwergvleermuis om verstoring in de meest kwetsbare perioden (paartijd en winterrust) te voorkomen. Daarvoor wordt te slopen bebouwing eerst ongeschikt gemaakt voor bewoning door vleermuizen. De perioden om deze werkzaamheden uit te voeren lopen van half maart tot en met eind april en september tot in oktober, wanneer de buitentemperatuur overdag en 's nachts minimaal 5 graden Celsius bedraagt.

Vervangende verblijfplaatsen worden gerealiseerd op de volgende wijze:

- Op het te handhaven erf aan de Wolbes Landen 9 zijn op 21 maart 2017 zes vleermuiskasten opgehangen. Het betreft de typen kasten Beaumaris en Chillon. Deze alternatieve verblijfplaatsen zijn geschikt als zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.
- In de nabijheid van de kruising de Doorbraak en het Twentekanaal zijn op 21 maart 2017 twee vleermuiskasten opgehangen aan enkele bomen. Het betreft zowel een (houtbeton)kast van het type Chillon en Harm Bloemhof. Deze alternatieve verblijfplaatsen zijn geschikt als zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.
- In de nabijheid van het viaduct over het Twentekanaal zijn op 21 maart 2017 twee vleermuiskasten opgehangen aan enkele bomen (typen Beaumaris, houtbeton). Deze alternatieve verblijfplaatsen zijn geschikt als zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.
- Aan de noordwestzijde van Bornerbroek wordt een nieuwe woonwijk gerealiseerd. Tijdens het vleermuisonderzoek in 2016 is gebleken dat in deze nieuwbouwwoningen diverse potentiële vaste verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn die nog niet in gebruik zijn door de soort. Ook hier kunnen in de loop van de tijd gewone dwergvleermuizen, zoals de exemplaren die nu aanwezig zijn in het plangebied, gaan vestigen. De potentiële verblijfplaatsen betreffen met name ruimten in spouwmuren en tussen dakbeschoot. Deze alternatieve verblijfplaatsen zijn geschikt als zomer-, paar- en winterverblijfplaats.

A1.4 Alternatieven voor realisatie van het project / de activiteiten

De ingrepen zijn locatiegebonden en kunnen niet op een andere locatie worden uitgevoerd.

De bedrijven die zich tot op heden hebben aangemeld voor kavels in tranche 2 en 3 zijn sterk afhankelijk van de aan- en afvoer van grondstoffen en goederen via het Twentekanaal. Vanuit logistiek oogpunt is het noodzakelijk dat de bedrijven zich vestigen in de buurt van het kanaal en nabijgelegen haven. Bovendien voldoen de vrije bouwkavels op tranche 1 niet aan de vraag – ten aanzien van de omvang – van de aangemelde bedrijven. Eén van de bedrijven zal zich vestigen op een aaneengesloten kavel van 26 hectare.

Het Open Lichaam RBT is voor de ontwikkeling van het terrein grotendeel afhankelijk van derden (toekomstige bedrijven). Binnen het plangebied wordt geen woningbouw gerealiseerd. In de loop van de komende jaren vestigen zich hier alleen bedrijven. Het betreft industriële bebouwing inclusief omliggende verharding met beperkte groenvoorzieningen midden op een groot industrieterrein. Een dergelijk locatie is (nagenoeg) ongeschikt voor de huismus en de gewone dwergvleermuis. Het is dus niet zinvol om interne voorzieningen in de industriële panden te realiseren. De opgehangen vleermuiskasten betreffen bovendien permanente mitigerende maatregelen. De meeste kasten bestaan namelijk uit houtbeton. Afgezien het feit dat houtbeton garant staat voor een extra lange levensduur betreft het bovendien isolerend materiaal en biedt het extra bescherming tegen roofdieren. Tot slot kan gemeld worden dat de alternatieve nestlocaties van de huismus (in de nieuwbouwwijk van Bornerbroek) ook permanente uitwijkmogelijkheden betreffen.

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

12

Uw brief

Uw kenmerk

Naar verwachting zal het grootste deel van het gebied in de periode tot 2018- 2021 bouwrijp worden gemaakt. Het bouwrijp maken, en dus het verwijderen van leefgebied van beschermde soorten, zal pas plaatsvinden zodra de verkoop van kavel rond is en de bouwplannen voor de betreffende percelen bekend zijn. De werkwijze van sloop wordt geheel afgestemd op de aanwezigheid van de aanwezige beschermde soorten en hun seizoenscyclus. Er is geen hanteerbare werkwijze denkbaar die voor de beschermde soorten gunstiger kan uitpakken. Voor de huismus, steenuil en de gewone dwergvleermuis worden bovendien tijdig de nodige maatregelen genomen om duurzaam voort te bestaan in het gebied.

A1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het kader van de volgende belangen:

- de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- ter bescherming van flora of fauna;
- de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

XL Businesspark Twente is bedoeld voor bedrijven in de logistiek, transport, distributie en industrie. Met dit terrein willen de gemeenten en de provincie een impuls geven aan de werkgelegenheid in Twente. Al deze bedrijven leveren ook indirecte werkgelegenheid op, zoals bij toeleveranciers elders in de regio. Het terrein biedt de mogelijkheid om grote ruimtevragers in Twente te houden of naar deze omgeving te halen. Daarnaast versterkt het de concurrentiepositie van de regio. Er ontstaat een samenhangend, gedifferentieerd en hoogwaardig aanbod aan bedrijventerreinen en bedrijvenmilieus in de regio. De uiteindelijke realisatie van het XL Businesspark Twente vormt een duurzame maatregel om een vitale en zichzelf vernieuwende regionale economie te stimuleren.

De provincie Overijssel heeft in de Omgevingsvisie Overijssel de wens uitgesproken om een vitale en zichzelf vernieuwende regionale economie te stimuleren. Voldoende en aantrekkelijke

vestigingsmogelijkheden voor de kennisintensieve maakindustrie en het midden- en kleinbedrijf zijn daarbij vereist. Daarnaast wil de provincie ook voldoende en goede ruimte bieden aan de vestigingsmogelijkheden van andere typen bedrijvigheid in Overijssel, zoals voor transport, logistiek en zwaardere industrie. Doel daarbij is dat er in Overijssel voldoende vitale werklocaties zijn, die aansluiten bij de voortdurend veranderende wensen en eisen van het bedrijfsleven. De ontwikkeling van bedrijventerrein XL Businesspark langs de A35 te Almelo moet ruimte bieden aan een hoogwaardig en grootschalig bedrijventerrein met een omvang van circa 130 hectare netto uitgeefbaar terrein. Hiervoor is in 2006 het bestemmingsplan Regionaal Bedrijventerrein Twente "RBT" door de gemeenteraad van Almelo vastgesteld. In 2007 is het bestemmingsplan goedgekeurd door de Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel en onherroepelijk geworden.

Binnen de Omgevingsvisie Overijssel zijn enkele topwerklocaties aangewezen. Topwerklocaties zijn werklocaties met bijzondere vestigingscondities voor bedrijven die zich richten op een (inter)nationaal en (boven)regionaal verzorgingsgebied die een stuwende functie hebben voor de regionale economie. In Twente hebben overheid en bedrijfsleven al vier topwerklocaties geselecteerd die gelieerd zijn aan Hightech Systems & Materials. Het XL Businesspark is één van deze topwerklocaties. Binnen de stedelijke netwerken zijn bedrijventerreinen beschikbaar om aan de (boven)regionale behoefte te voldoen. De provincie is partner in enkele regionale terreinen (waaronder XL Businesspark) die zich vooral richten op grootschalige bedrijvigheid. Dat zijn bedrijven of combinaties van bedrijven die veel ruimte vragen. Het XL Businesspark biedt ruimte aan nationale en internationale bedrijven op dit gebied. Het XL Businesspark, met een groot bedrijventerrein in Almelo, beschikt over een internationale verbinding over de weg (A1-corridor) en is over water ontsloten via het Twentekanaal.

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

13

Uw brief

Uw kenmerk

Mede als gevolg van de aantrekkende economie zijn de afgelopen jaren diverse kavels verkocht en hebben diverse bedrijven zich aangemeld om zich op korte termijn te vestigen op het XL Businesspark. Het betreft met name bedrijven met een vraag naar grote, aaneengesloten bouw kavels. Enkele bedrijven hebben inmiddels op grote kavels een optie genomen. In de omgeving - en binnen de begrenzing van het toekomstige XL Businesspark - zijn de afgelopen jaren diverse (boeren)erven verdwenen. Met als gevolg dat de sociale controle en veiligheid in het gebied de afgelopen jaren flink is afgenomen. De nog aanwezige erven zijn zeer gevoelig voor inbraak, brandstichting en andere vormen van vandalisme. In de meeste nog aanwezige bebouwing is asbest aanwezig. Het betreft risicoklasse 2: gemiddeld risico bij blootstelling bij asbestwerkzaamheden. Dit zijn voornamelijk de 'hechtgebonden' asbesthoudende materialen die in slechte conditie verkeren en/of niet zonder verspanende bewerking en/of breuk te verwijderen zijn. Tevens omvat deze risicoklasse diverse 'niethechtgebonden' materialen die 'los' liggen en zonder demontagewerkzaamheden te verwijderen zijn. Op het adres aan de Wolbes Landen 16 is nog geen volledige asbestinventarisatie uitgevoerd, maar het is al wel bekend dat de schuren bedekt zijn met asbesthoudende golfplaten. Met name als gevolg van brandstichting kunnen de consequenties voor de luchtkwaliteit en omgeving groot zijn. De gevolgen van eventuele brand kunnen zich uitstrekken tot de nabijgelegen woonwijken in Almelo of Bornerbroek. Vanwege de bouw van het XL Businesspark is er geen kans dat de (sociale) onveilige situatie verbeterd. De situatie zal eerder verslechteren. Het is daarom noodzakelijk dat de nu nog aanwezige boerenerven verwijderd worden.

Een belangrijk doel van de Rijksoverheid is het tegengaan van het broeikas effect op klimaatverandering. Klimaatverandering heeft tot gevolg dat soorten zich verplaatsen ten gevolge van verandering en/of ongeschikt worden van habitat, uitsterven van soorten en veranderingen in de voedselketen. Hoewel het tegengaan van de effecten van het broeikas effect een mondiale aangelegenheid is, is de ontwikkeling van en het streven naar reductie van emissies voor ieder individueel land een belangrijk politiek thema. Wil op mondiaal niveau de problematiek van het broeikas effect worden aangepakt, dan dient ook op nationaal niveau te worden geïnvesteerd. De nadelige effecten van het broeikas effect zijn divers. Zonder

maatregelen om de effecten een halt toe te roepen dan wel te minimaliseren werken de consequenties voor veel dieren en planten desastreus uit. Het worstcase scenario is het (lokaal) uitsterven van soort(groepen). Door het klimaatprobleem bij de bron aan te pakken (vermindering uitstoot broeikasgassen) kunnen hier op den duur veel soorten baat bij hebben. Bij de realisatie van het XL Businesspark gaat veel aandacht uit naar beperking van de uitstoot van broeikasgassen. Binnen het openbaar lichaam RBT is een projectleider aangesteld voor het duurzaamheidsbeleid binnen het XL Businesspark. Er wordt tevens aan een stimuleringsregeling gewerkt in samenwerking met Provincie Overijssel om een impuls aan het duurzaamheid binnen het XL Businesspark te geven, zowel in openbare ruimte als binnen de bedrijven. Voorbeeld hiervan is het verminderen van het gasverbruik door bijvoorbeeld het gebruik van biogas of geen gasaansluiting en het gebruik maken van aardwarmte of lakesourcekoeling uit de nabijgelegen Leemslagenplas (ontwikkeling van NTP). Tevens worden bedrijven gestimuleerd om onder Breeam certificaat te bouwen. Voorbeeld is de ontwikkeling van Timberland, waarbij diverse faunavoorziening aan het pand zijn aangebracht. Ook de ontwikkeling van Eurol zal waarschijnlijk onder Breeam certificaat plaatsvinden.

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

14

Uw brief

Uw kenmerk

A1.6 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de buizerd, huismus en de steenuil van het verbod om nesten en rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen¹¹ en om deze vogels opzettelijk te storen.¹²

U vraagt ontheffing aan voor de gewone dwergvleermuis van het verbod om deze opzettelijk te verstoren¹³ en van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen.¹⁴

A1.7 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 juli 2017 tot en met 1 juli 2027.

A1.8 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Projectplan XL Businesspark Tranche 2 en 3, 28 april 2017;
- Natuurtoets Actualiserend ecologisch onderzoek tranche 2 en 3 XL Businesspark, 12 december 2016;
- Reactie op verzoek om aanvullingen Ontheffingsaanvraag wet natuurbescherming, 1 augustus 2017.

A1.9 Aanvullende gegevens

Op 25 juli 2017 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 1 augustus 2017 ontvangen en ingeboekt onder nummer 2017/0301690.

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit

---

¹¹ Art. 3.1, tweede lid van de Wnb.

¹² Art. 3.1, vierde lid van de Wnb.

¹³ Art. 3.5, tweede lid van de Wnb.

¹⁴ Art. 3.5, vierde lid van de Wnb.

natuurbescherming.¹⁵ In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb.¹⁶

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie¹⁷.

A3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

15

Uw brief

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

Uw kenmerk

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

A3.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat voor de door u te verrichten activiteit, voor zover ons bekend, ook de navolgende op aanvraag te nemen besluiten nodig zijn:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Almelo

A4 Toetsingskader

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Ook het Besluit natuurbescherming¹⁸ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁹ zijn voor de toetsing relevant.

¹⁵ Art. 1.3, eerste lid van het Besluit natuurbescherming.

¹⁶ Art. 1.3, eerste lid van de Wnb.

¹⁷ Art. 1.3, derde lid van de Wnb.

¹⁸ Art. 3.9 van het Besluit natuurbescherming.

¹⁹ Art. 3.22 van de Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 van het Besluit natuurbescherming.

A4.2 Provinciaal beleid

A4.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur

Met de Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hierna: Omgevingsverordening) hebben wij een nadere invulling gegeven aan enkele wettelijke regels. In deze verordening zijn een aantal nationaal beschermd diersoorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Het gaat om soorten die algemeen voorkomen. De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. De populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Deze vrijstellingen zijn aanvullend aan de vrijstellingen via de gedragscodes.

Voor de soorten in de eerder genoemde bijlage geldt een vrijstelling voor het opzettelijk doden of vangen. Dit geldt alleen als dit nodig is in het belang, zoals dit is weergegeven per soort in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. Voor deze soorten is het ook toegestaan om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen, als aan onderstaande voorwaarden zijn voldaan.

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

16

Uw brief

Voorwaarden

- De vrijstelling voor de handeling is niet geregeld in een door de minister goedgekeurde gedragscode.
- Er zijn geen andere bevredigende oplossingen om de doelstellingen van de handelingen te bereiken.
- De algemene zorgplicht is in acht genomen. Dat wil zeggen dat het opzettelijk vangen en doden van dieren zoveel mogelijk is voorkomen.

Uw kenmerk

A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

In onze beleidsregel²⁰ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten²¹ betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A4.2.3 Jaarrond beschermde vogelnesten

Het beleid van het ministerie van Economische Zaken voor jaarrond beschermde nesten heeft Gedeputeerde Staten van Overijssel onverkort overgenomen.

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Voor sommige soorten kan ook de ruime omgeving van het nest belangrijk zijn. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling²² vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Tijdens het broedseizoen zijn de verbodsbepalingen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

---

²⁰ Art. 4.2.1 van de Beleidsregel Natuur Overijssel 2017.

²¹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>.

²² Art 3.1, eerste, tweede, derde en vierde lid van de Wnb.

Nesten van de buizerd, huismus en de steenuil zijn jaarrond beschermd. Daarom vallen zij ook buiten het broedseizoen onder de definitie van nesten. Op basis daarvan is bij het verwijderen van nesten van deze soorten altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

B TOETSING

B1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. Wel kunnen wij de kennisdocumenten van de buizerd, huismus, steenuil en de gewone dwergvleermuis betrekken bij onze toetsing.

B1.1 Beoordeling uitgevoerd onderzoek

Vogels

Door tijdens de broedperiode van de buizerd en de huismus te letten op nest indicerende gedrag is de aanwezigheid van beide soorten voldoende in beeld gebracht.

Door het afspelen van geluid van de steenuil in het vroege voorjaar is de verspreiding van deze soort goed in beeld gebracht. Door ook gebruik te maken van lokale kennis van de steenuil is de aanwezigheid van deze soort voldoende in beeld gebracht.

De onderzoeken naar de buizerd, huismus en de steenuil voldoen aan het beschreven onderzoek in de kennisdocumenten van deze soorten.

Gewone dwergvleermuis

Het in kaart brengen van de kraamverblijfplaatsen kan het beste van 15 mei – 15 juli plaatsvinden. Paarverblijfplaatsen kunnen het beste van 15 augustus tot 30 september in kaart gebracht worden. Voor elk type verblijfplaats moeten minimaal twee bezoeken worden gedaan. Alle veldbezoeken zijn binnen deze perioden uitgevoerd. Tevens is één veldbezoek in de ochtend uitgevoerd om zomer- en kraamverblijfplaatsen in beeld te kunnen brengen. Tussen de bezoeken zit minimaal 10 dagen. Het onderzoek is uitgevoerd onder de juiste weersomstandigheden. Ondanks de verspreide ligging van de boerenerven en de grootte van het plangebied, is door het inzetten van twee waarnemers tijdens veldbezoeken in juni, juli en september aannemelijk gemaakt dat zo min mogelijk verblijfplaatsen gemist zijn. Het voldoet ook aan het beschreven onderzoek in het kennisdocument.

B1.2 Toetsing invloed project op betrokken soorten

Door het kappen van bomen worden twee nesten van de buizerd beschadigd en vernield. Door het verwijderen van bebouwing op verschillende erven aan de Wolbes Landen worden 18 nesten en rustplaatsen van de huismus en één rustplaats van de steenuil beschadigd en vernield. Tevens worden door de sloopwerkzaamheden twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield. Deze zijn mogelijk ook in gebruik als winterverblijfplaats.

B1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden leiden tot het opzettelijk beschadigen en vernielen van nesten en rustplaatsen van de buizerd en de huismus en het opzettelijk beschadigen en vernielen van een rustplaats van de steenuil. De voorgenomen werkzaamheden leiden ook tot het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Hiervoor heeft u een ontheffing nodig. Ook wordt gevraagd om ontheffing voor het opzettelijk storen van de buizerd, huismus en de steenuil. U treft mitigerende maatregelen (b 1.6 toetsing mitigerende maatregelen). Hierdoor is er geen sprake van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van deze soorten. Deze soorten worden niet opzettelijk verstoord. Ontheffing

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

17

Uw brief

Uw kenmerk

hiervoor is niet noodzakelijk. In de volgende paragrafen toetsen wij aan de wettelijke randvoorwaarden om een ontheffing te verlenen.

B1.4 Zijn andere oplossingen mogelijk

Het project is locatiespecifiek. Het XL Businesspark is opgedeeld in 3 fasen. De eerste fase is afgerond. De voorliggende aanvraag geldt voor de volgende 2 fasen van het project. De locatie is logischerwijs gekozen vanwege de aanwezigheid van een (nieuw aangelegde) haven in het Twentekanaal, een snelweg en het aangrenzende XL Businesspark tranche 1. Het behouden van de leegstaande boerderijen en bomen zal waarschijnlijk ook leiden tot het verlies van de verblijfplaatsen van de buizerd, huismus, steenuil en de gewone dwergvleermuis.

De gekozen werkwijze en planning is afgestemd op de leefwijzen van de buizerd, huismus, steenuil en de gewone dwergvleermuis.

Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

18

B1.5 Toetsing aan wettelijk belang

De ontheffing is aangevraagd in het belang van 'de volksgezondheid of openbare veiligheid', 'ter bescherming van flora en fauna' en in het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Uw brief

Het belang 'ter bescherming van flora en fauna' is niet van toepassing op uw project. Het doel van het project is namelijk de realisatie van een nieuw bedrijventerrein. De aanvraag is daarom uitsluitend beoordeeld op grond van de belangen 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' en 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Uw kenmerk

Het belang 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' is niet van toepassing op de buizerd, huismus en de steenuil. Het belang wordt niet genoemd in artikel 3.3, lid 4 sub b en kan derhalve niet aan dit besluit ten grondslag liggen.

In de Omgevingsvisie Overijssel is XL Businesspark aangewezen als topwerklocatie. De realisatie van het bedrijventerrein geeft een impuls aan de werkgelegenheid en de regionale economie. Hierdoor wordt de concurrentiepositie van de regio versterkt. Het verwijderen van asbest en het vervolgens slopen van de reeds leegstaande gebouwen is nodig in het kader van de volksgezondheid en openbare veiligheid. Ook de maatregelen om de uitstoot van broeikasgassen te beperken zijn nodig in het kader van de volksgezondheid.

Wij zijn van oordeel dat de wettelijke belangen 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' en 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende zijn aangetoond.

B1.6 Staat van instandhouding

Buizerd

Voor de buizerd zijn zowel binnen als buiten het plangebied voldoende geschikte alternatieve nestlocaties voorhanden waarnaar uitgeweken kan worden. In het kennisdocument van de buizerd wordt ook vermeld dat de buizerd in staat is om zelf een nest te bouwen. Ze hebben

echter een voorkeur om binnen het territorium de fundamenten van oude nesten van andere vogels, zoals kraaien en blauwe reigers, te benutten die dan herbouwd worden. Binnen het huidige territorium, maar ook daar buiten zijn deze omstandigheden aanwezig, zoals blijkt uit de omgevingscheck.²³ Er is geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding van de buizerd, omdat de twee paartjes van de buizerd aanwezig blijven in de directe omgeving van de huidige nesten.

Huismus

Volgens u vormen de nabij gelegen nieuwe woonwijk (Erve Schothorst) en de twee woningen aan de Wolbes Landen 3A en 3B geschikte leefgebieden voor de huismus. U concludeert dat in deze aanwezige woningen nog geen huismussen broeden. De huismus kan broeden rondom de dakramen en onder de nokpannen van de woningen. De wijk is geschikt als foerageergebied. Er komen meer nestmogelijkheden voor de huismus bij dan dat er verloren gaan. De combinatie met het ruime aanbod aan nestgelegenheid, stofbaden en drinkwater zorgt ervoor dat optimaal leefgebied voor de huismus aanwezig is. Hierdoor is er geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus. Er zal wel een tijdelijke dip in de lokale populatie optreden. Door het koloniseren van de nieuwe wijk blijft de populatie van de huismus op termijn op peil. Daarbij kent de huismus de laatste 10 jaar een stabiele trend in Nederland.²⁴

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

19

Uw brief

Uw kenmerk

Steenuil

Ten aanzien van de rustplaats van het mannetje van de steenuil zijn en worden geschikte maatregelen getroffen op het erf van Wolbes Landen 9. Daar kan het mannetje naar uitwijken. Op Wolbes Landen 9 vindt dit mannetje waarschijnlijk een betere aansluiting op de rest van de lokale populatie steenuilen. Rondom het plangebied zijn vijf andere territoria van de steenuil aanwezig. Hierdoor verwachten wij dat in het nieuwe territorium op termijn wel gebroed wordt. Er is geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding van de steenuil, omdat de rustplaats, en daarmee het mannetje, aanwezig blijft binnen het plangebied.

Gewone dwergvleermuis

Door de aanwezigheid van 10 houtbetonnen kasten binnen en net buiten het plangebied en de potentiële verblijfplaatsen in de nieuwbouwoonwijk Erve Schothorst zal er geen afbreuk gedaan worden aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

B1.7 Toetsing mitigerende maatregelen

Buizerd

De horstbomen van de buizerd worden buiten de kwetsbare broedperiode van de buizerd gekapt. De door u voorgestelde broedperiode is echter minder ruim dan de broedperiode genoemd in het kennisdocument van de buizerd. De broedperiode loopt globaal van februari tot en met augustus, maar dat is afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden. Daarom hebben wij voorschrift 5 opgenomen. Bij andere werkzaamheden binnen een straal van 75 meter rondom het nest wordt ook rekening gehouden met het broedseizoen, zodat verstoring wordt voorkomen. Daarom hebben wij voorschrift 6 opgenomen.

Huismus

Het slopen van de bebouwing, waar de nesten en rustplaatsen van de huismus aanwezig zijn, vindt plaats buiten de broedperiode van de huismus. De door u voorgestelde broedperiode is echter minder ruim dan de broedperiode genoemd in het kennisdocument van de huismus. De broedperiode loopt globaal van maart tot en met augustus. Indien sprake is van late vervolglegels kan september ook aangemerkt worden als voortplantingsperiode. Ook voor de

²³ Projectplan XL Businesspark Tranche 2 en 3, van 28 april 2017.

²⁴ Bron: <https://www.sovon.nl/nl/content/stadsvogeltrends>.

huismus geldt dat de broedperiode afhankelijk is van het seizoen en de weersomstandigheden. Vorstperioden kunnen ook aangemerkt worden als kwetsbare periode. Daarom hebben wij voorschrift 7 opgenomen. Voorafgaand aan de sloop wordt de bebouwing ongeschikt gemaakt, waardoor de huismus in de gelegenheid wordt gesteld om uit te wijken. Hierdoor wordt voorkomen dat de huismus tijdens de werkzaamheden wordt gedood.

Er worden geen nieuwe nestvoorzieningen voor de huismus voorgesteld. In dit geval is dat ook niet noodzakelijk. De woningen in de wijk Erve Schothorst en van Wolbes Landen 3A en 3B bieden voldoende potentiële nestlocaties. Echter, de afstand tussen de huidige nesten en deze alternatieven is groot. De afstand tussen de oude en de nieuwe locaties is voor verschillende paartjes minimaal 500 meter. In het kennisdocument wordt aangegeven dat vervangende nestplaatsen binnen 200 meter, of bij uitzondering 500 meter, aanwezig moeten zijn. Het is niet met zekerheid te stellen dat alle aanwezige broedparen een geschikt alternatief gaan vinden in de woningen van Erve Schothorst of Wolbes Landen 3A en 3B. Dit betreft met name de drie broedparen aan Wolbes Landen 9. Waarschijnlijk is de afstand naar de vervangende nestplaatsen te groot. De 15 broedparen op het erf van Wolbes Landen 16 kunnen gezien de kortere afstand waarschijnlijk wel uitwijken naar de Erve Schothorst en Wolbes Landen 3A en B. U dient tijdens de voortplantingsperiode van 2018, 2019 en 2020 te monitoren hoeveel paartjes van de huismus broeden in de woonwijk Erve Schothorst en de erven aan de Wolbes Landen 3A en 3B. Tevens moet u aangeven waar en in welke ruimten gebroed wordt. Daarom hebben wij een monitoringseis als voorschrift 10 opgenomen. Indien uit de monitoring blijkt dat de effectiviteit van de woningen als nest en rustplaats niet gewaarborgd is, dienen aanvullend mitigerende maatregelen te worden getroffen. Deze aanvullende mitigerende maatregelen moeten voorzien in geschikte nestlocaties, zoals vogelvides of nestkasten. De monitoring dient uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

20

Uw brief

Uw kenmerk

Steenuil

De minst kwetsbare periode voor het mannetje van de steenuil is augustus - oktober. In deze periode moet de huidige rustplaats ongeschikt gemaakt worden. Daarom hebben wij voorschrift 11 opgenomen.

Door het ophangen van nestkasten op het erf van Wolbes Landen 9 is een geschikt alternatief geboden voor de huidige rustplaats van de steenuil. Op dit erf is al voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. Door het treffen van extra maatregelen op het erf en de ontwikkeling van de Groene Delta is het aannemelijk dat op termijn ook gebroed wordt op het erf van Wolbes Landen 9.

Gewone dwergvleermuis

De aanwezige paarverblijfplaatsen worden in de juiste periode en op een goede manier ongeschikt gemaakt. Zodoende wordt voorkomen dat eventueel aanwezige exemplaren van de gewone dwergvleermuis worden gedood tijdens de sloopwerkzaamheden. Daarom hebben wij voorschrift 16 opgenomen.

Volgens u is het Businesspark (nagenoeg) ongeschikt voor de gewone dwergvleermuis. Het is niet zinvol om interne voorzieningen in de industriële panden te realiseren. Daarom treft u buiten het plangebied verschillende maatregelen voor de gewone dwergvleermuis. De aanwezige houtbetonnen vleermuiskasten zijn op minimaal 350 meter afstand van de huidige paarverblijfplaatsen opgehangen. De nieuwe woonwijk ligt op ruim één kilometer afstand. Het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis geeft aan dat dergelijke voorzieningen altijd binnen 100 tot 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst moeten worden. De kans dat de betrokken exemplaren van de gewone dwergvleermuis de alternatieven accepteren is klein. De mitigerende maatregelen zijn dan ook niet voldoende voor de exemplaren van de gewone dwergvleermuis die in het plangebied leven. Mogelijk kiezen de betrokken exemplaren van de gewone dwergvleermuis andere verblijfplaatsen uit binnen het netwerk aan

verblijfplaatsen. Waar deze alternatieven liggen is echter niet bekend. De gewone dwergvleermuis wordt daardoor opzettelijk verstoord. Andere gewone dwergvleermuizen uit de lokale populatie zullen eerder gebruik gaan maken van de mitigerende maatregelen. Door het treffen van de voorgestelde mitigerende maatregelen en door de aanwezigheid van al bestaande alternatieven zal het aanbod aan verblijfplaatsen vergroot worden. Om al deze maatregelen te borgen, hebben wij de voorschriften 19 tot en met 22 opgenomen. Daarmee komt de staat van instandhouding niet in het geding.

B1.8 Eindconclusie toetsing

De gevraagde ontheffing van de verbodsbepaling opzettelijk beschadigen en vernielen van nesten en rustplaatsen voor de buizerd en de huismus, opzettelijk beschadigen en vernielen van een rustplaats voor de steenuil, alsmede het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen voor de gewone dwergvleermuis kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast.

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

21

Uw brief

Uw kenmerk

U vraagt ontheffing aan voor de periode van 1 juli 2017 tot en met 1 juli 2027. Het beleid van het ministerie van Economische Zaken heeft Gedeputeerde Staten van Overijssel onverkort overgenomen. Wij verlenen eveneens een ontheffing voor een periode van maximaal vijf jaar .

Kent uw project een langere doorloop? Dan adviseren wij u om ruim voor het einde van de looptijd van deze ontheffing verlenging aan te vragen van de ontheffingstermijn. Omdat na vijf jaar de ontwikkelingen van het project, de verspreiding en functies van beschermde planten en dieren veranderd kunnen zijn, moet u ook aandacht besteden aan de actualiteit van natuurgegevens. Daarom verlenen wij ook ontheffing voor maximaal vijf jaar.

B1.9 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb.²⁵ De zorgplicht geldt voor alle in het wil levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

C Slotconclusie

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde ontheffing voor de realisatie van het XL Businesspark, tranche 2 en 3 te verlenen. Aan de ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

---

²⁵ Art. 1.11, eerste en tweede lid

Ligging van het plangebied

Bijlage 3

Datum

05.09.2017

Kenmerk

2017/0283179

Pagina

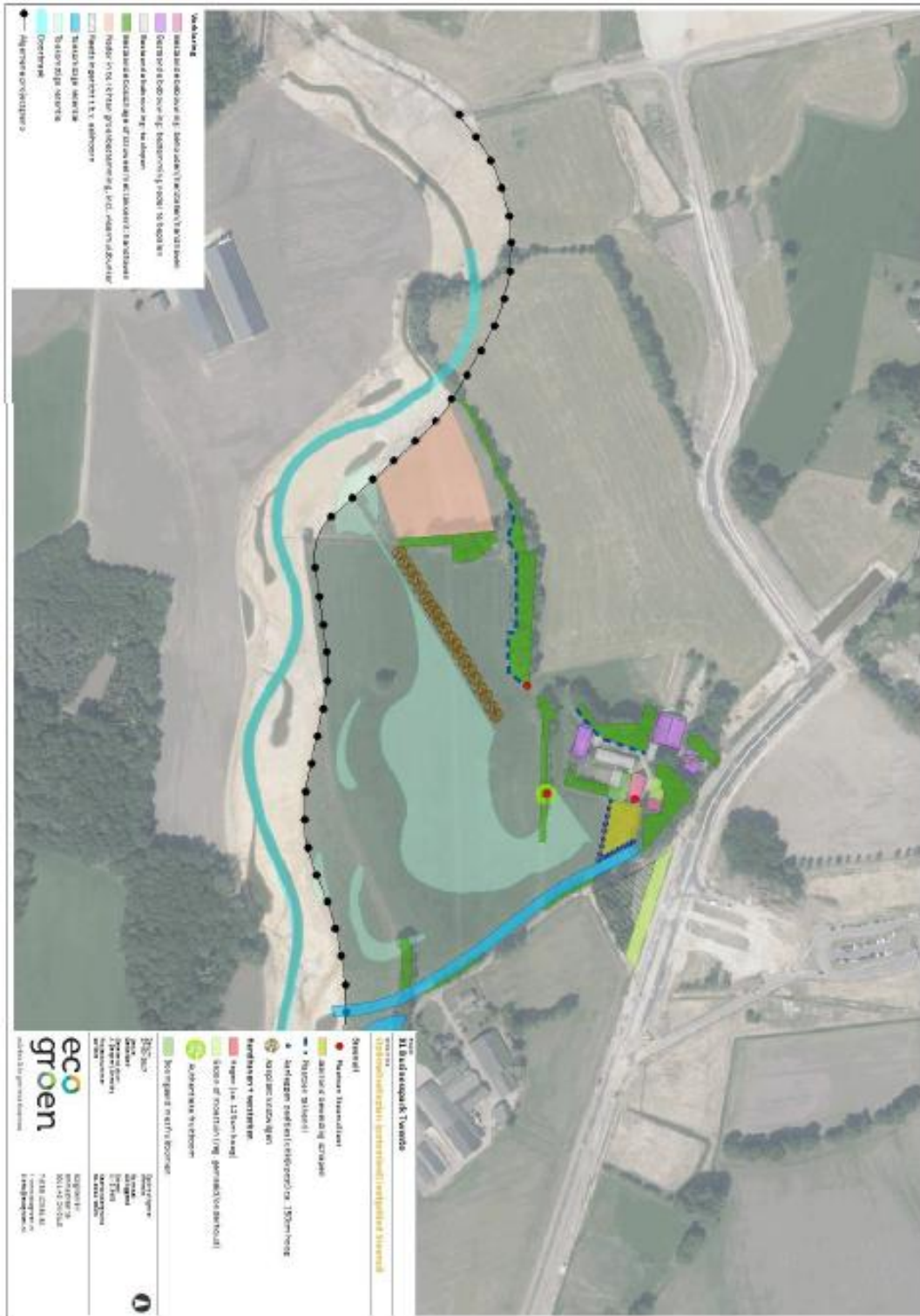
22

Uw brief

Uw kenmerk

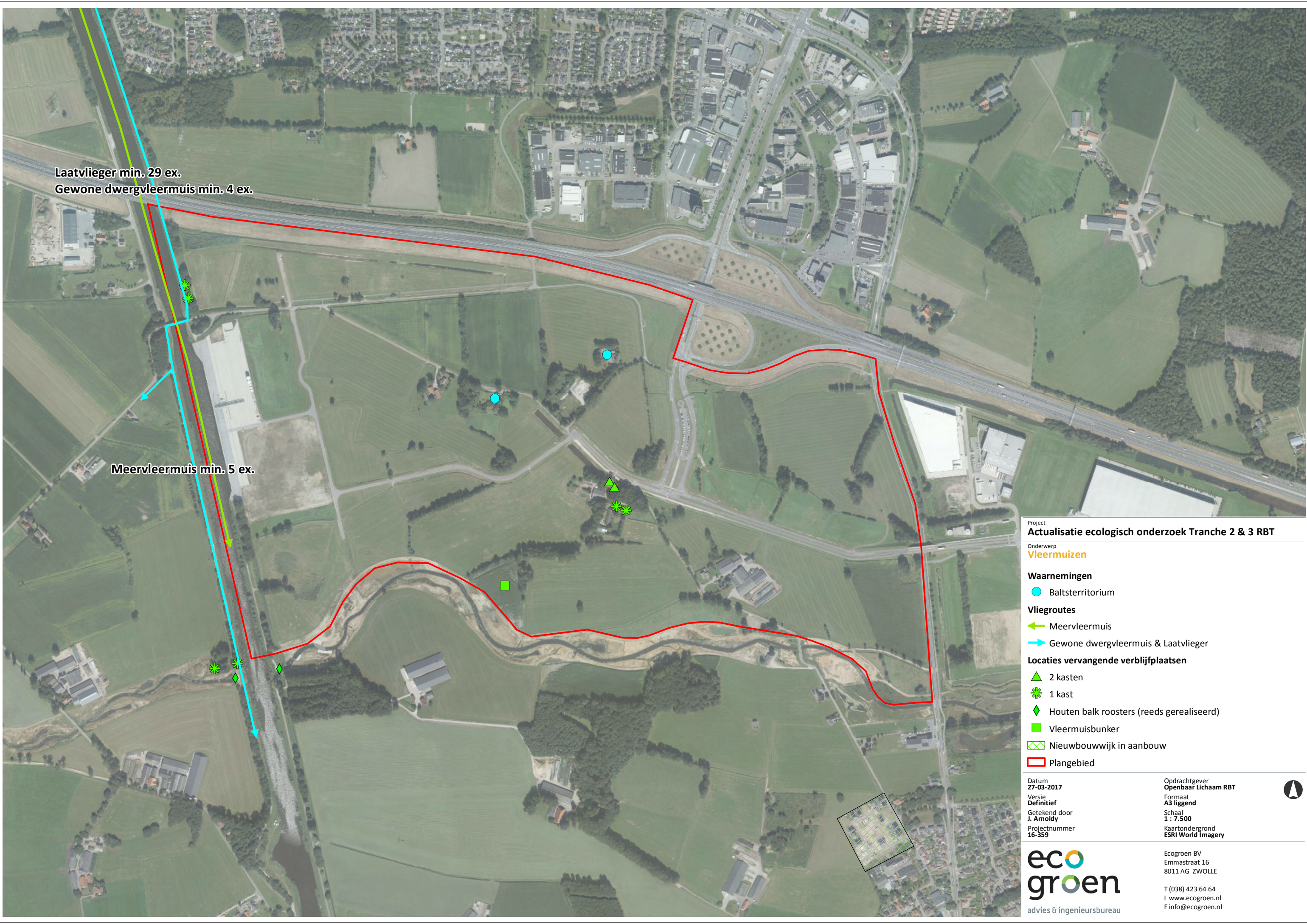
Inrichtingsplan maatregelen ten behoeve van de steenuil

Bijlage 4

Datum
05.09.2017
Kenmerk
2017/0283179
Pagina
23
Uw brief
Uw kenmerk

Bijlage 3: Verspreidingskaarten

Laatvlieger min. 29 ex.
Gewone dwergvleermuis min. 4 ex.

Meervleermuis min. 5 ex.

Project
Actualisatie ecologisch onderzoek Tranche 2 & 3 RBT

Onderwerp
Vleermuizen

Waarnemingen

- Baltsterritorium

Vliegroutes

- ← Meervleermuis
- Gewone dwergvleermuis & Laatvlieger

Locaties vervangende verblijfplaatsen

- ▲ 2 kasten
- ★ 1 kast
- ◆ Houten balk roosters (reeds gerealiseerd)
- Vleermuisbunker
- Nieuwbouwwijk in aanbouw
- Plangebied

Datum
27-03-2017

Versie
Definitief

Getekend door
J. Arnoldy

Projectnummer
16-359

Opdrachtgever
Openbaar Lichaam RBT

Formaat
A3 liggend

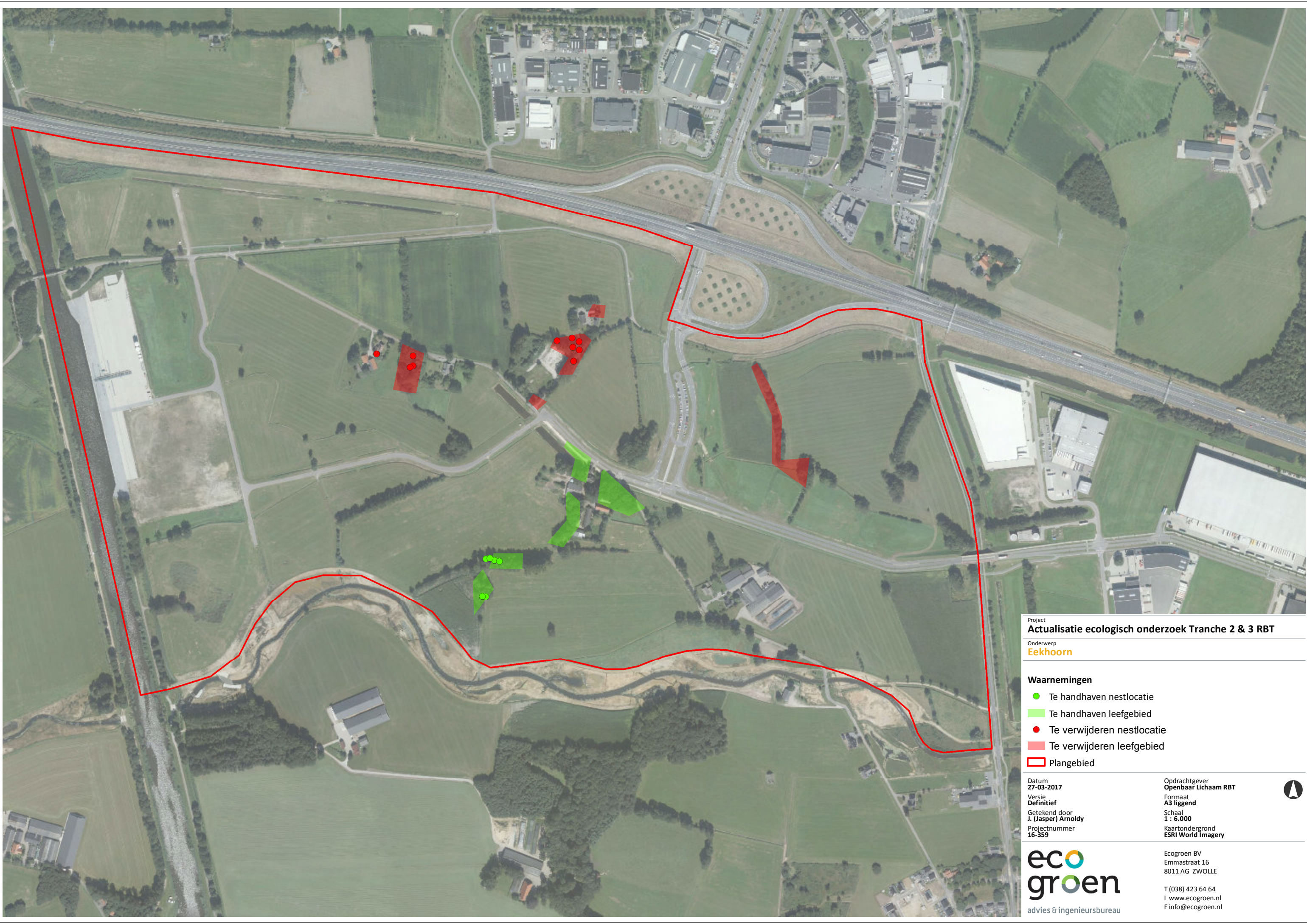
Schaal
1 : 7.500

Kaartondergrond
ESRI World Imagery

ecogroen
advies & ingenieursbureau

Ecogroen BV
Emmastraat 16
8011 AG ZWOLLE

T (038) 423 64 64
I www.ecogroen.nl
E info@ecogroen.nl

Project
Actualisatie ecologisch onderzoek Tranche 2 & 3 RBT

Onderwerp
Eekhoorn

Waarnemingen

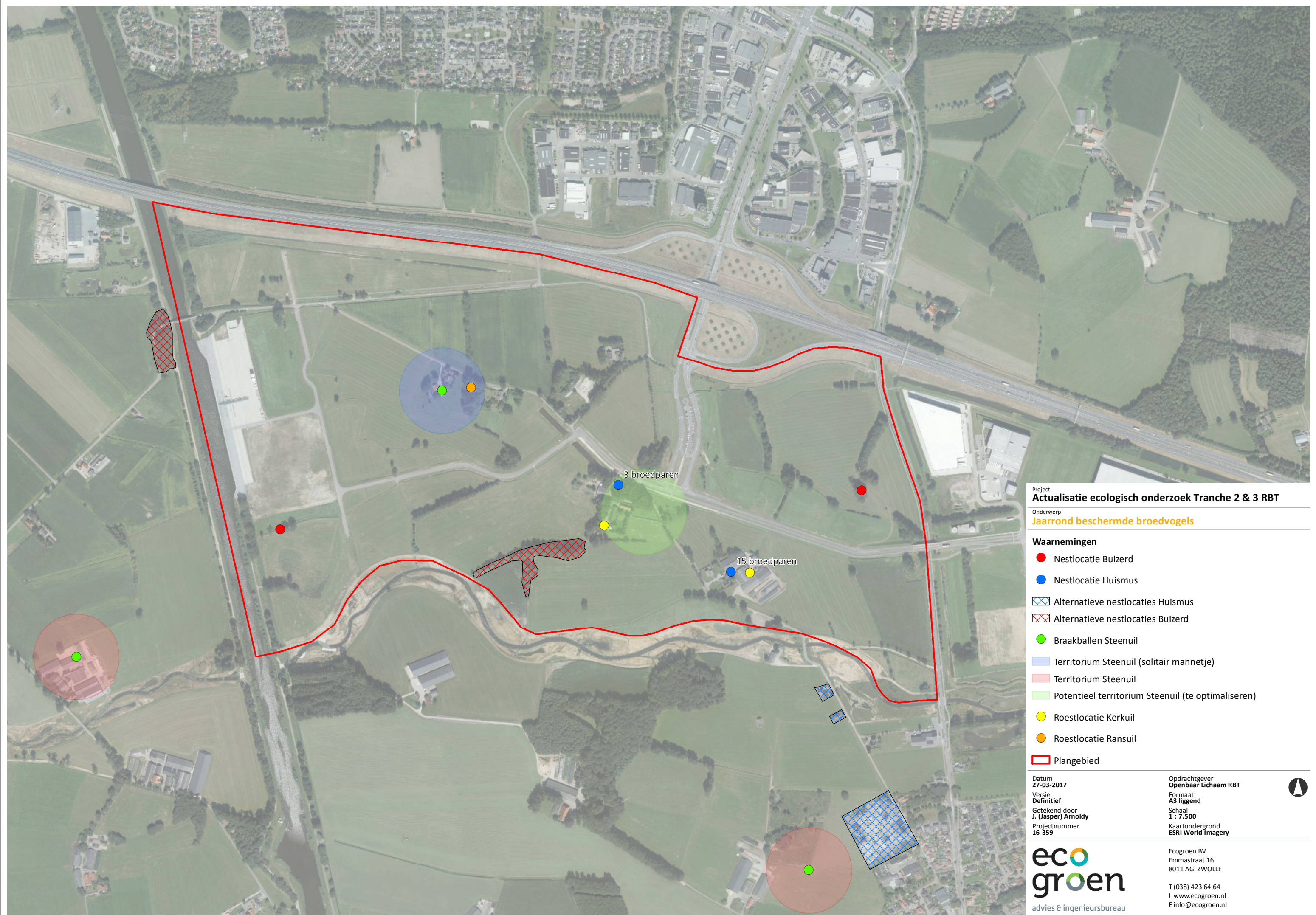
- Te handhaven nestlocatie
- Te handhaven leefgebied
- Te verwijderen nestlocatie
- Te verwijderen leefgebied
- Plangebied

Datum
27-03-2017
Versie
Definitief
Getekend door
J. (Jasper) Armoldy
Projectnummer
16-359

Opdrachtgever
Openbaar Lichaam RBT
Formaat
A3 liggend
Schaal
1 : 6.000
Kaartondergrond
ESRI World Imagery

Ecogroen BV
Emmastraat 16
8011 AG ZWOLLE
T (038) 423 64 64
I www.ecogroen.nl
E info@ecogroen.nl

Project
Actualisatie ecologisch onderzoek Tranche 2 & 3 RBT

Onderwerp
Jaarrond beschermde broedvogels

Waarnemingen

- Nestlocatie Buizerd
- Nestlocatie Huismus
- Alternatieve nestlocaties Huismus
- Alternatieve nestlocaties Buizerd
- Braakballen Steenuil
- Territorium Steenuil (solitair mannetje)
- Territorium Steenuil
- Potentieel territorium Steenuil (te optimaliseren)
- Roestlocatie Kerkuil
- Roestlocatie Ransuil
- Plangebied

Datum
 27-03-2017
 Versie
 Definitief
 Getekend door
 J. (Jasper) Armoldy
 Projectnummer
 16-359

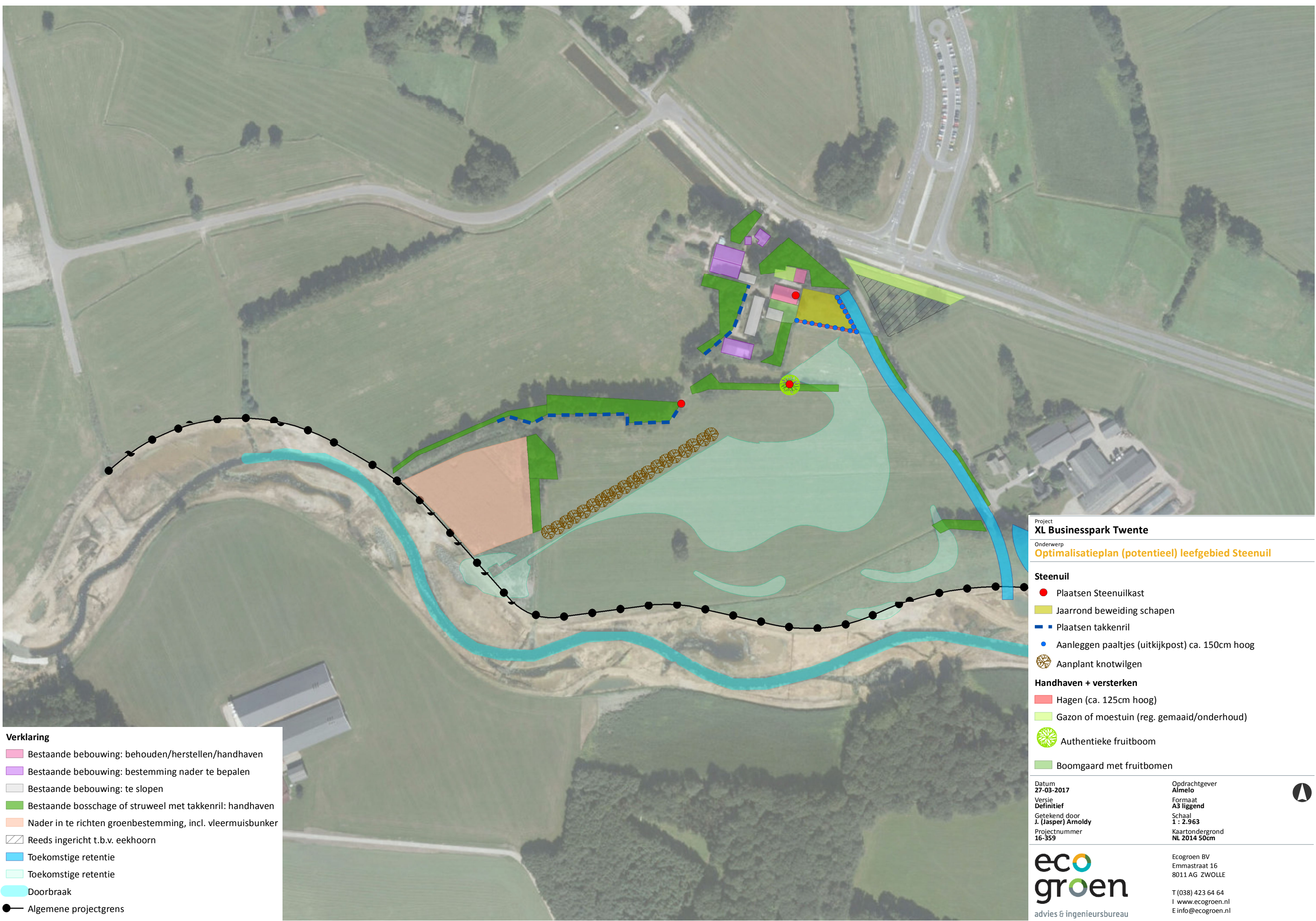
Opdrachtgever
Openbaar Lichaam RBT
 Formaat
 A3 liggend
 Schaal
 1 : 7.500
 Kaartondergrond
 ESRI World Imagery

ecogroen
 advies & ingenieursbureau

Ecogroen BV
 Emmastraat 16
 8011 AG ZWOLLE
 T (038) 423 64 64
 I www.ecogroen.nl
 E info@ecogroen.nl

Bijlage 4: Optimalisatieplan Steenuil

- Verklaring**
- Bestaande bebouwing: behouden/herstellen/handhaven
  - Bestaande bebouwing: bestemming nader te bepalen
  - Bestaande bebouwing: te slopen
  - Bestaande bosschage of struweel met takkenril: handhaven
  - Nader in te richten groenbestemming, incl. vleermuisbunker
  - Reeds ingericht t.b.v. eekhoorn
  - Toekomstige retentie
  - Toekomstige retentie
  - Doorbraak
  - Algemene projectgrens

Project
XL Businesspark Twente
 Onderwerp
Optimalisatieplan (potentieel) leefgebied Steenuil

Steenuil
 Plaatsen Steenuilkast
 Jaarrond beweiding schapen
 Plaatsen takkenril
 Aanleggen paaltjes (uitkijkpost) ca. 150cm hoog
 Aanplant knotwilgen

Handhaven + versterken
 Hagen (ca. 125cm hoog)
 Gazon of moestuin (reg. gemaaid/onderhoud)
 Authentieke fruitboom
 Boomgaard met fruitbomen

Datum 27-03-2017 Versie Definitief Getekend door J. (Jasper) Armoldy Projectnummer 16-359	Opdrachtgever Almelo Formaat A3 liggend Schaal 1 : 2.963 Kaartondergrond NL 2014 50cm
--	--

---

ecogroen
 advies & ingenieursbureau

Ecogroen BV
 Emmastraat 16
 8011 AG ZWOLLE
 T (038) 423 64 64
 I www.ecogroen.nl
 E info@ecogroen.nl